

Stichting Openbare Scholen Groep Sevenwolden

JAARVERSLAG 2019

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Verantwoording Raad van Toezicht	5
3. Algemeen	9
3.1. Doelstelling van de organisatie (missie en visie).....	9
3.2. Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste producten/diensten....	9
3.3. Juridische structuur	10
3.4. Interne Organisatiestructuur.....	11
3.5. Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	12
3.6. Zaken met politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten).....	12
3.7. Informatie over de maatschappelijke aspecten van het ‘ondernemen’	13
4. Governance	13
4.1. Ontwikkelingen op het gebied van governance.....	13
4.2. Horizontaal Toezicht.....	13
5. Onderwijs	14
5.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	14
5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen.....	14
5.3 Onderwijsprestaties	14
5.4 Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken	22
5.5 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid.....	22
5.6 Vmbo techniek	23
5.7 Passend onderwijs.....	23
6. Kwaliteitszorg	25
6.1. Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg	25
6.2. Verwachte toekomstige ontwikkelingen.....	26
6.3. Afhandeling van klachten	27
6.4. Toetsing en examinering	27
7. Onderzoek	27
8. Internationalisering	27
9. Personeel	28
9.1. Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis.....	28
9.2. Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. personeel.....	28
9.3. Verwachte toekomstige ontwikkeling.....	28

9.4.	Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag	28
9.5.	Strategisch Personeelsbeleid	29
10.	Huisvesting	30
11.	Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen	30
12.	Financiën	30
12.1.	Financiële positie op balansdatum.....	30
12.2.	Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten	31
12.3.	Toelichting op het resultaat en analyse ten opzichte van de begroting	31
12.4.	Investerings.....	32
12.5.	Toelichting op kasstromen en financiering	32
12.6.	Financiële instrumenten.....	33
12.7.	In control statement.....	33
12.8.	Allocatie van middelen naar schoolniveau.....	33
12.9.	Treasurybeleid.....	33
12.9.1.	Beleid.....	33
12.9.2.	Uitvoering beleid	34
12.9.3.	Rapportage treasury over 2019.....	34
12.10.	Continuïteitsparagraaf	34
12.11.	Kengetallen personeel en leerlingen.....	35
12.12.	Meerjarenbegroting en balans.....	36
12.13.	Risicobeheersings- en controlesystemen.....	37
12.13.1.	Belangrijkste risico's en onzekerheden	38
12.13.2.	Rapportage toezichthoudend orgaan	39
12.13.3.	Majeure investeringen en doordecentralisatie.....	39
13.	Jaarrekening.....	41

1. Voorwoord

Kalenderjaar 2019 is het eerste volledige jaar, waarin het huidig bevoegd gezag verantwoordelijk was voor OSG Sevenwolden. Voor u ligt dan ook alweer het tweede jaarverslag namens ondergetekende. Het was een zeer dynamisch jaar, waarin veel ontwikkelingen zijn ingezet, maar ook gestalte hebben gekregen. Zo is het strategisch beleidsplan definitief uitgewerkt, waarmee het strategisch kader tot en met 2024 is geformuleerd. Dit houdt in dat een thuisnabij en breed onderwijsaanbod nu en in de toekomst is geborgd in Heerenveen en omstreken. De dialoog over onze onderwijsopvatting is hiermee zeker niet beëindigd, maar eerder geïntensiveerd.

In dit jaarverslag verantwoorden we de resultaten op, onder andere, het gebied van onderwijs van Sevenwolden en geven een zo compleet mogelijk beeld van de ontwikkelingen op diverse terreinen. Om te beginnen kunnen we wederom terugkijken naar een prachtig resultaat op onderwijs! Dat werd door de inspectie ook gezien en levert een voldoende op bij alle onderwijssoorten.

Het jaar stond onder andere in het teken van verbetering en borging. Zo zijn een tal van beheersprocessen geoptimaliseerd en herbelegd, zijn we financieel nog beter in control en is het ziekteverzuim krachtig bestreden. Ook technologische ontwikkelingen waren aan de orde. 2019 was eigenlijk het eerste jaar, waarin de krimp zichtbaar werd. Per 1 oktober stonden er 31 leerlingen minder ingeschreven dan op diezelfde datum in 2018. Dit had overigens geen effect op onze inschrijvingen bij ons praktijkonderwijs (PRO). Het aantal leerlingen voor dit onderwijs steeg daarentegen. In 2019 zijn binnen PRO de in 2018 ingezette ontwikkelingen met iPad gerichte digitale leer methode verder ontwikkeld. Het Kei College (samenwerking Sevenwolden en Bornego College) heeft zijn profielen verder doorontwikkeld en Techniek is aan de slag gegaan met het beleid 'Sterk Techniek Onderwijs', om zo een dekkend aanbod techniek in de regio te bewerkstelligen.

Op de locaties Fedde Schurer en de Buitenbaan wordt stevig ontwikkeld. Naast de ontwikkelingen die moeten leiden tot één algemeen vormend onderwijs (AVO), vinden nieuwe onderwijskundige ontwikkelingen hun weg. Zo is het concept 20-80 leren verder uitgewerkt in een ISport stroom, een onderwijsconcept die wij al kennen vanuit onze International Business School, maar nu dus ook voor onze sporttalenten is uitgewerkt. Vanaf cursusjaar 2020-2021 zal deze variant waarschijnlijk van start gaan. In Joure is de samenwerkingsrelatie met het Bornego College verder geformaliseerd en in Grou is inmiddels de gehele school overgegaan op het Kunskapsskolan-concept. Mede dankzij dit concept is de school in Grou wederom door Elsevier gekwalificeerd als 'Superschool'.

In het vorige voorwoord (2018) werd één van de belangrijkste bestuurlijke opdrachten verwoord, namelijk die van de uitwerking en uitbreiding van de samenwerking met het Bornego College. Dit heeft ondermeer geresulteerd in de ondertekening van een intentieverklaring, welke is gevierd met het voltallige personeel bij aanvang van 2020. Inmiddels zijn diverse werkgroepen aan de slag om de haalbaarheid te onderzoeken van een bestuurlijke fusie, waarbij zowel het openbare karakter van OSG Sevenwolden, alsmede de Protestants Christelijke identiteit van Bornego worden geborgd.

Ook 2019 sluiten wij af met een goed gevoel en zien opnieuw uit naar een interessant en uitdagend 2020!

Drs. Riëks Schoenmaker, Voorzitter College van Bestuur OSG Sevenwolden

Heerenveen, maart 2020

Kengetallen

Financieel	2019	2018
Totale baten	28.937.000	28.723.000
Totale lasten	26.798.000	27.912.000
Exploitatieresultaat	2.145.000	811.000
Eigen vermogen	9.534.000	7.390.000
Totaal vermogen	17.732.000	15.753.000
Solvabiliteitsratio (I) (EV/TV)	54%	47%
Liquiditeit	4,1	4,1
Rentabiliteit	7,4%	2,8%
Weerstandsvermogen (EV / baten)	33%	26%
Rijksbijdrage / totale baten	96%	95%
Personele lasten / totale lasten	79%	79%
Materiële lasten / totale lasten	21%	21%
Totale lasten / aantal leerlingen	8.783	9.056
Personele lasten / aantal leerlingen	6.904	7.158
Materiële lasten / aantal leerlingen	1.879	1.898
Aantal leerlingen (1 oktober)	3051	3.082
Onderwijsresultaten (rendementsjaar)	2018-2019	2017-2018
Brugklassen (BB)	Boven de norm	Boven de norm
Vmbo basis (Kei)	voldoende	voldoende
Vmbo kader (Kei)	voldoende	voldoende
Vmbo theoretisch (GA)	voldoende	voldoende
Vmbo theoretisch (JO)	voldoende	voldoende
Vmbo theoretisch (BB)	boven de norm	boven de norm
Havo (FS)	voldoende	voldoende
Vwo (FS)	voldoende	voldoende
PrO (CO)	vlgs. uitstroomanalyse	vlgs. uitstroomanalyse
Tewerkgesteld zonder aanstelling	2019	2018
FTE gemiddeld stagiair/ljo/WPL-4	14	11
FTE gemiddeld extern	nihil	nihil
Personeel in dienst		
FTE gemiddeld OP (docenten, assistenten)	205	210
FTE gemiddeld OOP (ondersteunend personeel)	47	47
FTE gemiddeld schoolleiding (incl CvB)	19	19
FTE gemiddeld totaal	271	276
FTE peildatum 31-12 totaal	264	269
Personen in dienst (peildatum 31 december)	333	331
Ziekteverzuimpercentage (14FW/26KP/05AC)	4.53%	5.53%

2. Verantwoording Raad van Toezicht

Inleiding

De leden van de Raad van Toezicht (RvT) zijn intern toezichthouder, klankbord en werkgever voor het College van Bestuur (CvB). Daarmee droegen ze bij aan het strategisch beleid, de onderwijskwaliteit en de organisatieontwikkelingen.

OSG Sevenwolden hanteert het raad-van-toezicht-model en heeft een éénhoofdig CvB. Sevenwolden is lid van de VO-Raad en onderschrijft de Code Goed Onderwijsbestuur, zoals deze door de VO-Raad is vastgesteld. De RvT ziet toe op de naleving ervan. Er hebben zich in het verslagjaar geen afwijkingen of bijzondere ontwikkelingen in de governance of Code Goed Onderwijsbestuur voorgedaan. De RvT heeft alle wettelijke voorschriften nageleefd.

Er zijn geen klachten geweest die bij de landelijke geschillencommissie terecht zijn gekomen. Ook zijn er geen zaken aan de orde geweest met betrekking tot de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen, noch is er sprake geweest van situaties met (potentieel) tegenstrijdige belangen.

In het verslagjaar is de samenstelling van de RvT gewijzigd. De heer Adema is met ingang van verslagjaar voorzitter van de RvT geworden i.v.m. het vertrek van de vorige voorzitter, mevrouw Blaauw. Er zijn twee nieuwe leden van de RvT geworven. De RvT is hierbij ondersteund door een wervings- en selectiebureau dat zich specialiseert in toezichthouden nieuwe stijl. Naast de RvT maakte de ouder- en leerlinggeleding van de GMR en de voorzitter College van Bestuur - als adviseur - deel uit van de benoemingsadviescommissie. De gemeenteraad van Heerenveen heeft de leden benoemd. In vorig verslagjaar heeft de oudergeleding van de GMR ingestemd met het profiel Raad van Toezicht. Het profiel is behandeld in de gemeenteraad van Heerenveen.

Toezichthoudende functie

In verslagjaar kwam de RvT zes maal bijeen voor een reguliere vergadering in aanwezigheid van het CvB en twee maal voor een bijeenkomst van de toezichthouders van OSG Sevenwolden/Bornego College om van gedachten te wisselen over de vorderingen van en de verdere mogelijkheden voor bestuurlijke samenwerking tussen beide organisaties. Hierbij waren de beide bestuurders van de scholen aanwezig.

De RvT gaf goedkeuring aan onder andere het strategisch beleidsplan, jaarverslag en jaarrekening, begroting, het financieel beleidsdocument met meerjarenbegroting, treasurystatuut, samenwerkingsovereenkomst met Bornego voor de locatie Joure en het haalbaarheidsonderzoek bestuurlijke samenwerking met Bornego. De financiële onderwerpen zijn door de auditcommissie voorbereid en zijn in aanwezigheid van de controller besproken. De samenwerkingsovereenkomst is voorbereid door de brugcommissie.

De RvT heeft zijn maatschappelijke rol op het netvlies. Het onderwijs van OSG Sevenwolden is volop in beweging. In verslagjaar is het strategisch beleidsplan voor de komende jaren vastgesteld. De RvT heeft het gewaardeerd dat bij de tot standkoming van het strategisch beleidsplan zowel interne als externe stakeholders nauw betrokken zijn geweest. De RvT is zich bewust dat de kwaliteit van

onderwijs zich moet blijven ontwikkelen en goed aan moet sluiten bij de veranderingen in de samenleving. Speciale aandacht is er daarbij voor het belang van (toekomstige) leerlingen en ouders en de daling van het aantal leerlingen wegens demografische ontwikkelingen.

Onderwijscommissie

De onderwijscommissie van de RvT gaf op basis van interviews met betrokkenen en bezoeken aan de verschillende scholen een oordeel over de onderwijsresultaten en onderwijsvernieuwing. De rapportage is besproken in de RVT. De onderwijscommissie bestaat uit de heren Adema en Zuurbier.

Auditcommissie

De auditcommissie heeft drie maal een overleg gehad met het CvB en de controller. Onderwerp van gesprek waren o.a. de jaarrekening, begroting, meerjarenbegroting, en risicomanagement. Bij de bespreking van de jaarrekening waren ook de accountants van Van Ree Accountants aanwezig. De accountant is door de RvT op advies van de auditcommissie benoemd. De samenstelling van de auditcommissie is in verslagjaar niet gewijzigd en bestaat uit de heer Benthem en mevrouw Gerner.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie had twee maal een voortgangsgesprek en eenmaal een evaluerend gesprek met de voorzitter CvB. In het evaluerend gesprek is de beloning vastgesteld. Dit is conform de klassenindeling bezoldiging bestuurder zoals vastgesteld door de RvT. De remuneratiecommissie bestaat uit de heer Adema en mevrouw Gerner.

Brugcommissie

De brugcommissie bestaat uit twee leden van de RvT van Sevenwolden en twee leden van de Raad van Toezicht van Bornego. In de brugcommissie wordt gezamenlijk de voortgang besproken van de samenwerkingsverbanden Keicollege en Plein Joure. Namens Sevenwolden hebben de heer Benthem en mevrouw De Groot zitting in de brugcommissie.

Sparringfunctie

De RvT treedt op als werkgever van het CvB en heeft een sparringfunctie. Op de agenda van de RvT staan - naast punten waarover besluiten genomen moeten worden - ontwikkelingen of vraagstukken waarover de bestuurder met de raad van gedachten wil wisselen. De voorzitter van de raad fungeerde daarnaast in de bilaterale gesprekken als klankbord voor de bestuurder. De leden van de auditcommissie vervullen deze functie voor het CvB en de controller als het gaat om de financiële aangelegenheden, en de onderwijscommissie voor het CvB en de beleidsmedewerker als het gaat over de onderwijskwaliteit.

Overleg met de GMR

De RvT heeft in mei en december overleg gevoerd met de voltallige GMR. De agenda wordt gezamenlijk door de voorzitters voorbereid. Besproken onderwerpen zijn o.a. financieel meerjarenbeleid, begroting en de samenwerking met Bornego.

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

De RvT evalueert jaarlijks zijn eigen functioneren. Door de werving en komst van twee nieuwe leden hebben we in verslagjaar bij de start van de werving stilgestaan bij welke aanvulling (kennis, ervaring,

persoonlijkheid) er nodig was in de RvT. Na circa een half jaar heeft een tussenevaluatie plaatsgevonden. We hebben geconcludeerd dat de nieuwe leden de beoogde aanvulling zijn op het team en dat de nieuwe voorzitter zijn rol constructief invult. Met elkaar maken we de ontwikkeling door naar toezicht nieuwe stijl.

Professionalisering

De leden van de RvT scholen zich periodiek. De voorzitter en één van de nieuwe leden hebben deelgenomen aan respectievelijk de 'Leergang voor de voorzitter' en 'Op weg naar nieuw toezicht'.

De Raad van Toezicht organiseert periodiek themabijeenkomsten met uiteenlopende onderwerpen.

Vergoeding

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen binnen de kaders van de VTOI elk half jaar een vergoeding. De hoogte van de vergoedingen zijn in verslagjaar gelijk gebleven. De voorzitter ontvangt € 5000,- en de leden ontvangen € 3300,- per jaar. Daarnaast worden de reiskosten en kosten voor scholing vergoed.

Samenstelling Raad van Toezicht per 1 januari 2019

- **de heer Q.G. Adema** (per 18-3-2019 voorzitter) en lid commissie onderwijs)
benoeming: 1-8-2015 – 1-8-2019; 1^e termijn
benoeming: 1-8-2019 – 1-8-2023; 2^e termijn
functie: DGA Econvert Climate & Energy B.V.
nevenfuncties: Voorzitter Stichting Samenwerking Bevordert Vooruitgang / MFA Aengwirden
Voorzitter Stichting FietsVeerPont De Deelen
Secretaris Noordenwind, Vereniging ter bevordering van duurzame energie Nederland
Secretaris Energie Coöperatie Aengwirden
Lid Ledenraad Rabobank Heerenveen-Zuidoost Friesland
- **de heer L. Benthem** (voorzitter t/m 18-3-2019, daarna lid en lid auditcommissie)
benoeming 1-8-2017 – 1-8-2021; 1^e termijn
functie: Directeur/bestuurder Ambulancezorg Groningen
nevenfuncties: Voorzitter werkgeversdelegatie Ambulancezorg Nederland
- **mevrouw drs. L. Gerner** (lid en lid auditcommissie)
benoeming 1-8-2017 – 1-8-2021; 1^e termijn
functie: Interim manager dienstverlening SVB Sociale Verzekeringsbank, locaties Groningen en Deventer
nevenfuncties: Voorzitter Raad van Toezicht Op Kop Onderwijs (voorzitter en lid remuneratiecommissie)

- **de heer W. Zuurbier** (lid)
 benoeming 1-8-2019 – 1- 8-2023; 1e termijn
 functie: Manager Univé Verzekering te Zwolle/Assen
 nevenfuncties: Lid raad van toezicht Thuiszorg Het Friese Land te Leeuwarden
- **mevrouw S. de Groot** (lid)
 benoeming 1-8-2019 – 1- 8-2023; 1e termijn
 functie: Zelfstandig ondernemer
 nevenfuncties: lid Identiteitscommissie SWS de Nijewier

3. Algemeen

3.1. Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

Sevenwolden biedt nu en in de toekomst thuisnabij een breed, vraaggestuurd onderwijsaanbod, samen met het Bornego College en waar nodig met het bedrijfsleven. Wij willen daarmee bereiken dat alle leerlingen gemotiveerd hun leerloopbaan succesvol doorlopen, zodat zij zelfbewust en wereldwijd de toekomst ingaan. Om dit te realiseren is onze strategie gericht op vijf pijlers:

- Pijler 1: Onderwijs
- Pijler 2: Personeel
- Pijler 3: Samenwerking
- Pijler 4: Bedrijfsvoering
- Pijler 5: Technologie

De vijf pijlers staan in samenhang tot elkaar en nog belangrijker: in dienst van het primaire onderwijsproces.

3.2. Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste producten/diensten

Het beleid van Sevenwolden is erop gericht om de organisatiedoelstellingen te behalen, door het overbruggen van de kloof tussen hoe het volgens onze visie 'hoort te zijn' en hoe het 'nu nog is'. Onze (onderwijs) producten en diensten worden dan ook aangepast aan de maatschappelijke ontwikkelingen en behoefte van 'de leerling'. Onze focus ligt daarbij op de transitie van docent-gestuurd onderwijs en de onderwijsorganisatie als vertrekpunt, naar autonomie-ondersteunend onderwijs met de leerling als vertrekpunt. Het onderwijs moet rondom de leerling georganiseerd, waarbij de leerling de regie heeft over zijn of haar leerproces.

Verder heeft de krimp invloed op ons beleid en onze diensten en producten. Om thuisnabij en een breed aanbod te behouden is samenwerking met het Bornego College een voorwaarde om de leerlingen in de regio te bedienen. Deze samenwerking heeft al geresulteerd in de totstandkoming van het Kei College, waar Sevenwolden verantwoordelijk is voor de sectoren Techniek (TN), Zorg en Welzijn (Z&W), Transport en Mobiliteit (MBOT) en Producenten, Installeren en Energie (PIE). Ook in Joure heeft de samenwerking gestalte gekregen in de vorming van Plein Joure, waar maatwerk- en modulair onderwijs in gezamenlijkheid wordt aangeboden. Op Plein Joure is het inmiddels mogelijk om vanuit groep 8 in te stromen in het vmbo-basisberoepsgericht, vmbo-kaderberoepsgericht, mavo, havo en atheneum. Andere ontwikkelingen zijn de samenvoeging van onze onderbouwlocatie (Buitenbaan) en onze gymnasium en havo/vwo bovenbouwlocatie (Fedde Schurer) tot 1AVO huis, waar de doorlopende leerlijn tussen verschillende onderbouwstromen (Jena, SLS en AVO Plus) en de bovenbouw nog beter geborgd en doorontwikkeld kunnen worden. In Grou is inmiddels ervaring met 4 cursusjaren Kunskapsskolan, waar leerlingen het gehele mavotraject doorlopen of de onderbouw van het havo en vwo. Ook voor leerlingen die op geheel andere wijze leren, werken wij voortdurend aan de verbetering van het Praktijkonderwijs (PRO) en leerlingen onze PRO ondanks de krimp steeds meer te vinden.

3.3. Juridische structuur

De juridische structuur is die van een stichting. Het College van Bestuur (CvB) vormt het bevoegd gezag van de stichting en is tevens het bestuur van de stichting die de scholen in stand houdt. Het CvB legt verantwoording over zijn functioneren af aan de Raad van Toezicht (RvT). Het CvB is werkgever van alle onder de stichting vallende medewerkers. Volgens de interne organisatiestructuur geeft het CvB leiding aan de directeuren, de stafhoofden en aan het CvB-secretariaat. De directeuren geven leiding aan de teamleiders.

Bevoegd gezag erkenning: Stichting Openbare Scholengroep Sevenwolden (bestuursnummer 41750)

Het bestuur heeft een drietal brin(volg)nummers onder zich:

05AC(00) (Kei College)

- vmbo basisberoepsgerichte leerwegen met de (operationele) licenties: MBOT, PIE, TN
- vmbo kaderberoepsgerichte leerwegen met de licenties: : MBOT, PIE, TN

14FW onderverdeeld in:

Fedde Schurer: - havo vanaf leerjaar 2
(14FW00) - vwo vanaf leerjaar 2
- gymnasium

Buitenbaan: - vmbo-(g)tl
(14FW01) - havo (alleen instroom, vervolg Sevenwolden Fedde Schurer)
- atheneum (alleen instroom, vervolg Sevenwolden Fedde Schurer)

Kei College: - vmbo-basisberoepsgerichte leerweg Z&W
(14FW02) - vmbo-kaderberoepsgerichte leerweg Z&W

Plein Joure: - vmbo-basisberoepsgerichte leerweg (alleen instroom, vervolg Kei College)
(14FW04) - vmbo-kaderberoepsgerichte leerweg (alleen instroom, vervolg Kei College)
- vmbo-(g)tl
- havo (alleen instroom, vervolg Sevenwolden Fedde Schurer)
- atheneum (alleen instroom, vervolg Sevenwolden Fedde Schurer)

Grou: - vmbo-basisberoepsgerichte leerweg (alleen instroom, vervolg Kei College)
(14FW05) - vmbo-kaderberoepsgerichte leerweg (alleen instroom, vervolg Kei College)
- vmbo-(g)tl
- havo (alleen instroom, vervolg Sevenwolden Fedde Schurer)
- atheneum (alleen instroom, vervolg Sevenwolden Fedde Schurer)

26KP(00) -Praktijkonderwijs (**De Compagnie**)

3.4. Interne Organisatiestructuur

Het Centraal Managementteam (CMT) bestaat uit:

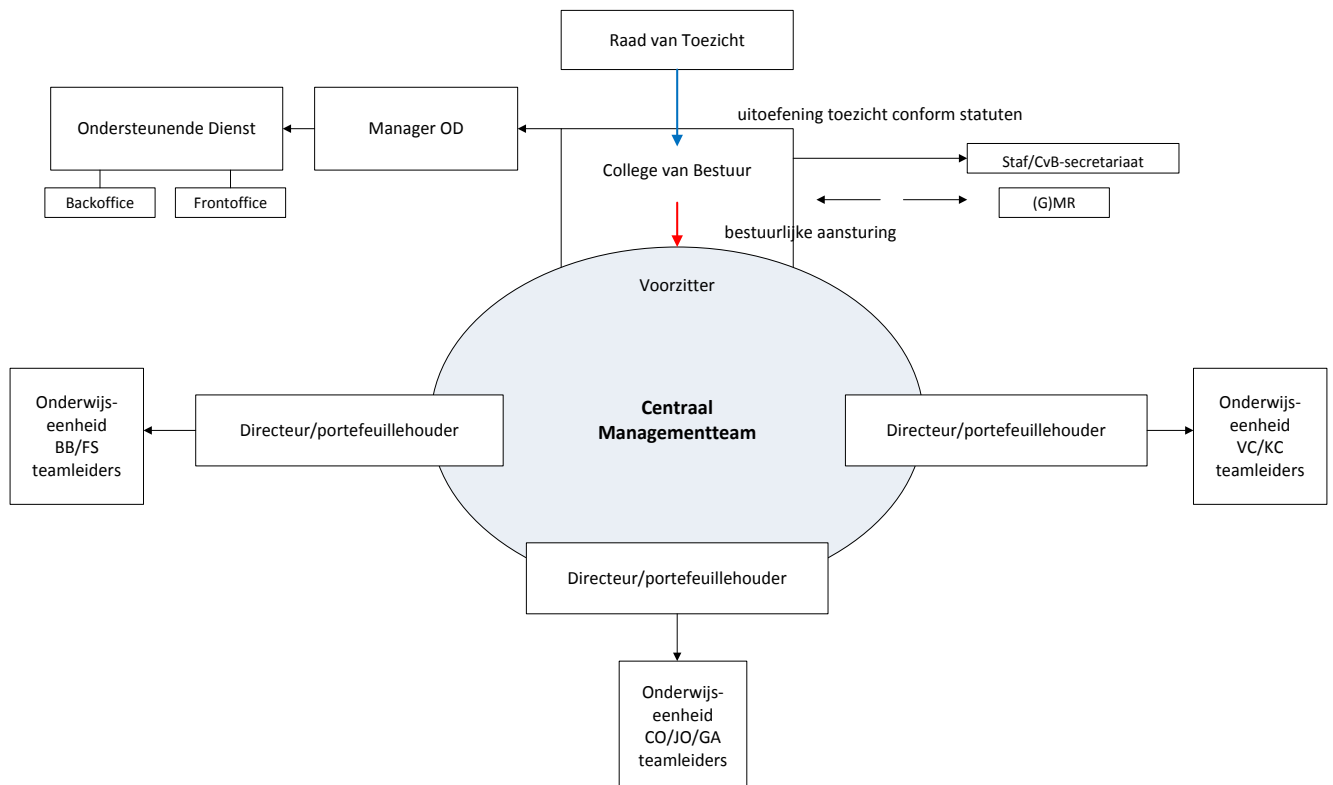
- De heer Riëks Schoenmaker, voorzitter College van Bestuur
- De heer Bert Oosting, directeur Fedde Schurer
- Mevrouw Anke van Baar, directeur Buitenbaan tot 25 februari 2019
- Mevrouw Moniek Bergsma, directeur Buitenbaan per 25 februari 2019
- De heer Peter de Jong, directeur Sevenwolden Compagnie (praktijkonderwijs), Grou en Joure (Joure tot 31 juli 2019)
- Mevrouw Antje de Boer, waarnemend directeur Plein Joure per 1 augustus 2019
- De heer Peter van Tuinen, directeur Kei College
- De heer Dennis Volmer, manager Ondersteunende Dienst, gedurende kalenderjaar 2019 zijn taken en verantwoordelijkheden belegd bij de vier stafleden (Onderwijs, Personeel, Financiën en ICT).
- Een Centrale Dienst ondersteunt de vestigingen en het College van Bestuur onder leiding van vier stafhoofden:
 - Mevrouw Paulien Brust, stafhoofd Personeel & Administratie
 - De heer Klaas de Haan, stafhoofd Financiële administratie en Huisvesting
 - De heer Erik Mast, stafhoofd ICT
 - De heer Jeroen Fisser, stafhoofd Leerlingenadministratie en PR & Communicatie

Gegevens voorzitter College van Bestuur

De heer drs. H. Schoenmaker

Nevenfuncties: geen Lidmaatschappen: geen

Organogram

3.5. Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

De belangrijkste elementen van het gevoerde beleid zijn terug te voeren op de vijf onderwijspijlers:

Pijler 1: Onderwijs: transitie van docentgestuurd onderwijs naar autonomie-ondersteunend onderwijs. Achtergrond van dit beleid is het achterblijven van het onderwijs bij de behoefte van de leerling en diens gevolgen de motivatieproblemen bij leerlingen. Autonomie-ondersteunend onderwijs legt meer regie bij de leerling. Niet alleen op het gebied van aanbod (dat is er al) maar (juist) ook op het gebied van begeleidingsvormen.

Pijler 2: Personeel: Strategisch personeelsbeleid.

Achtergrond van dit beleid hangt nauw samen met pijler 1. De vraag die voor ligt is *welke* medewerkers hebben we in huis, *wat* gebeurt er bij onveranderd beleid en moeten we daar adequaat op inspelen.

Pijler 3: Samenwerking: met het Bornego College en haalbaarheidsonderzoek fusie.

Nu er een wettelijke basis is om twee besturen met een verschillende denominatie te fuseren, waarbij beide denominaties naast elkaar blijven bestaan in hun oorspronkelijke vorm, ligt fuseren voor de hand. Dit om in te spelen op de krimpende markt, om zo een breed aanbod in de nabije omgeving van onze leerlingen te garanderen. Daarnaast neemt deze fusie de prikkel weg om te concurreren; een fenomeen waarvan wij inzien dat het niet in het belang is van leerlingen.

Pijler 4: Bedrijfsvoering: Professionalisering en doelmatigheid

Achtergrond van dit beleid is de verjuridisering van de samenleving, de toegenomen verantwoordingsdruk en het steeds mondiger worden van onze stakeholders. Dat vraagt om specialistische kennis binnen de centrale diensten. Tegelijkertijd betekent het dat middelen die worden besteed aan bedrijfsvoering niet besteed worden aan het primaire proces. We beseffen ons dat we 'meer moeten met minder'. Ook hier speelt de samenwerking een rol. We kunnen efficiënter omgaan met middelen en daarbij van elkaar leren.

Pijler 5: Technologie: Als voorwaarde om onderwijs in de toekomst te ondersteunen

Deze pijler hangt (ook) nauw samen met pijler 1 en pijler 4. Het personaliseren van onderwijs betekent dat er nog meer data moet worden gegenereerd en ontsloten dan nu het geval is. Daarnaast is technologie de sleutel om op lange termijn leerlingen te begeleiden. Kunstmatige intelligentie gaat in de komende jaren hierin een grote vlucht nemen. Ook spelen maatschappelijke ontwikkelingen een grote rol bij Technologie. Onderdeel van het beleid is dan ook een passend antwoord in de steeds belangrijker wordende privacy van leerlingen en medewerkers.

3.6. Zaken met politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten)

In 2019 heeft Sevenwolden subsidie ontvangen in het kader van 'Sterk Techniek'. Het project Sterk Techniek moet zorgen dat er een dekkend aanbod van technisch onderwijs in de regio behouden blijft (zie 4.6).

3.7. Informatie over de maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'

Het inkoopbeleid van Sevenwolden is erop gericht om zoveel mogelijk producten en diensten binnen de kaders van het MVO in te kopen. Daarin worden afwegingen gemaakt die bijvoorbeeld leiden tot lokale inkoop, inkoop van producten met een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk en groene energie. Uiteraard blijft de beprijzing altijd een belangrijke factor in de afweging. Wij willen er tenslotte ook voor zorgen dat zoveel mogelijk middelen naar het primaire proces gaan.

Ook met betrekking tot inzet van medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt probeert Sevenwolden aan haar aandeel te voldoen. Weliswaar lukt het op dit moment nog niet om aan de gestelde doelstelling te voldoen (voor OSG Sevenwolden ongeveer 3,5 fte) maar via de inkoop van de schoonmaak en het groenbedrijf zorgen wij indirect ook voor arbeidsplaatsen voor deze doelgroep.

4. Governance

4.1. Ontwikkelingen op het gebied van governance

Sevenwolden is lid van de VO-Raad. De leden van de VO-raad hebben met elkaar de 'Code Goed Onderwijsbestuur VO' vastgesteld. Met deze code wil de sector een goede bestuurscultuur garanderen, passend bij onderwijsorganisaties die publiekelijk worden bekostigd en publieke belangen dienen. In juni 2019 is de code geactualiseerd op basis van de aanbevelingen hiertoe van een onafhankelijke monitoringscommissie.

De geactualiseerde code is gebaseerd op vier principes: verantwoordelijkheid, professionaliteit, integriteit en openheid. Deze principes vormen ook de basis voor de wijze waarop ons bestuur en intern toezicht belangen afwegen en hun koers bepalen.

Sevenwolden hanteert de code goed onderwijsbestuur VO en is daar in 2019 niet van afgeweken. In 2019 hebben zich geen ontwikkelingen voorgedaan die geleid hebben tot verandering in het toezicht op en de aansturing van Sevenwolden.

4.2. Horizontaal Toezicht

Onze school zoekt actief de dialoog met de stakeholders door intern en extern transparant en toegankelijk zijn en ook zo te verantwoorden naar de buitenwereld.

Voor de Raad van Toezicht, het College van Bestuur en het managementteam zijn de gemeenschappelijk medezeggenschapsraad (GMR), de personeelsgeleding van de GMR (PGMR) en de leerlingenraad belangrijke interne gesprekspartners. Tweemaal per jaar vergadert de Raad van Toezicht met de GMR zonder aanwezigheid van de bestuurder.

Met alle gremia wordt regelmatig constructief overleg gevoerd waardoor geborgd wordt dat iedere betrokkene op het juiste moment betrokken wordt bij het maken van keuzes over de koers en strategie van de school. Ook het nieuwe meerjarig strategisch beleidsplan 2020 – 2024 is op deze wijze tot stand gekomen.

Op de agenda van de GMR werd in 2019 vooral veel aandacht besteed aan de toekomstige samenwerking met het Bornego College.

5. Onderwijs

5.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

2019 stond in het teken van de vorming van een nieuw strategisch beleidsplan (SBP). Er is ruim een jaar aan gewerkt en alle geledingen van de organisatie zijn daarbij betrokken geweest. Dit resulteerde in een gedragen visiedocument voor de strategische periode 2019-2024. Het nieuwe SBP heeft grote gevolgen voor de leerling. De komende jaren zal er een transitie plaatsvinden van docent-gestuurd onderwijs naar autonomie-ondersteunend onderwijs.

Het project Sterk Techniek op het Kei College moet zorgen dat er een dekkend aanbod van technisch onderwijs in de regio behouden blijft. De samenwerkende organisaties streven naar gelijkblijvende leerlingenaantallen in de technische profielen in het beroepsgerichte vmbo. Dat is een stevige ambitie in tijden van een dalend aantal leerlingen. De verkregen subsidie wordt gebruikt om op de scholen tijd vrij te maken om het onderwijs verder te ontwikkelen en duurzame contacten met het bedrijfsleven te leggen en te onderhouden.

Ook zijn er doorontwikkelingen, zoals Kunskapsskolan in Grou en de vorming van het 1AVO-huis met de eerste fase (Sevenwolden Buitenbaan/Sevenwolden Fedde Schurer) en de tweede fase (Sevenwolden Fedde Schurer). In Joure is 'Plein Joure' samen met het Bornego College van start gegaan en is voor het eerst in gezamenlijkheid naar buiten getreden voor de aanmeldingen vanuit de basisscholen.

5.2 Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Voor de komende strategische periode (2019-2024) staat er een behoorlijk aantal ontwikkelingen te gebeuren. Deze ontwikkelingen hebben te maken met de transitie naar autonomie-ondersteunend onderwijs. Voorbeelden daarvan zijn dat minimaal 25% van het curriculum individueel doorlopen gaat worden, meer buitenschools leren zal plaatsvinden en zal de rol van de docent al deze ontwikkelingen moeten volgen. Andere belangrijke ontwikkelingen hebben te maken met de voorgenomen fusie met het Bornego College. Begin 2020 starten er bijvoorbeeld werkgroepen die gaan onderzoeken of deze ultieme vorm van samenwerking haalbaar is. Op personeel vlak zijn er ook ontwikkelingen. Zo moet aan het einde van de strategische periode elk personeelslid in het bezit zijn van een persoonlijk duurzaamheidsbudget, waar hij of zij zelf invloed op kan uitoefenen. Verder zullen de benodigde vaardigheden op het gebied van technologie bij elk personeelslid verder ontwikkeld worden, dat betekent docenten voor de inhoud en ondersteuning van hun lessen en voor het overige personeel de ondersteuning van het onderwijs en de onderwijsorganisatie. Verder zal de technologie steeds meer invloed krijgen op het onderwijs en het onderwijsleerproces en zullen wij de ontwikkelingen op dit gebied inpassen waar mogelijk en waar dat nodig is.

5.3 Onderwijsprestaties

De inspectie van het Onderwijs geeft over de prestaties die geleverd zijn in 2019 als eindoordeel 'voldoende'. De inspectie noteert dit resultaat in het 'rendementsjaar 2020'. Dat betekent dat het benodigd aantal onderliggende indicatoren momenteel boven de norm liggen. De belangrijkste indicatoren zijn: De onderbouwpositie (R1), onderbouwsnelheid (R2), bovenbouwsucces (R3) en examencijfers (R4).

Kei College

Het Kei college heeft twee brinnummers. Het brinnummer 05AC-0 bestaat uit de gehele onderbouw van het Kei College en in de bovenbouw de uitstroomprofielen: BWI, HBR, MBOT, PIE. Bijna alle onderliggende indicatoren (onderbouw en bovenbouw) zijn boven de norm (behalve R3 BB). Terwijl een afstroom van 12% de norm is, slaagt het Kei College erin om leerlingen kansen te bieden met als resultaat dat er een netto positief doorstroomresultaat is te zien. Ook zien we dat leerlingen in de onderbouw niet of nauwelijks doubleren. In de bovenbouw zien we dat basisleerlingen het moeilijker hebben dan kaderleerlingen, maar eenmaal bij het examen beland, zij ruimschoots boven de landelijke inspectie norm uitkomen.

14FW-2 biedt het uitstroomprofiel Gezondheidszorg en Welzijn (bovenbouw). We zien een succesvolle leerloopbaan, alleen het examencijfer bij kaderleerlingen is net iets onder de norm.

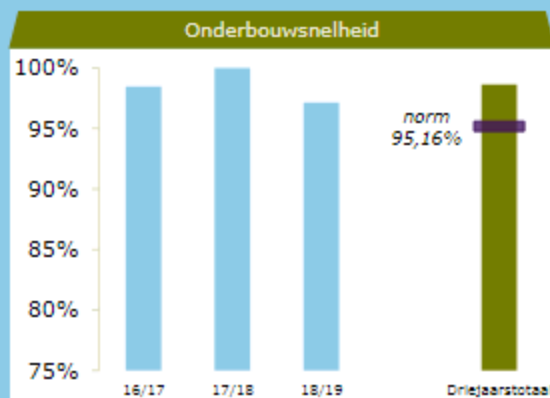
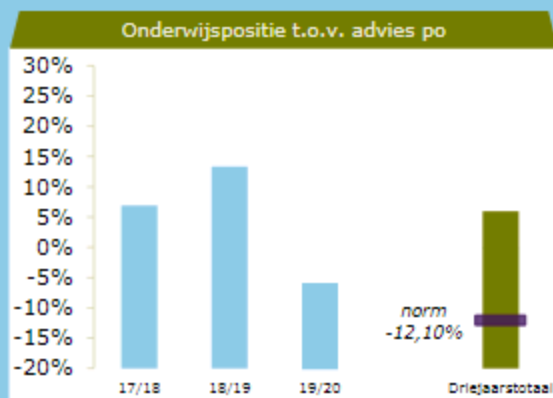
Kei College voor mavo, vmbo en lwoo

8446 KZ Heerenveen

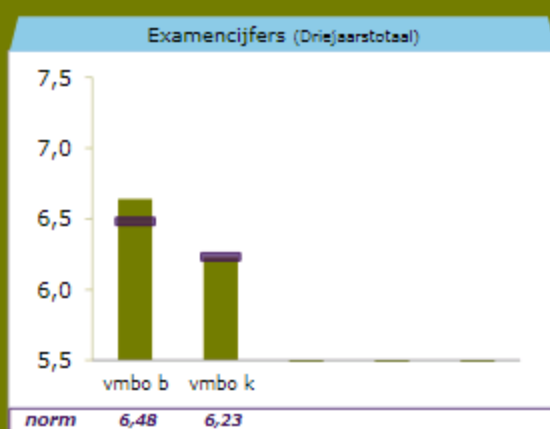
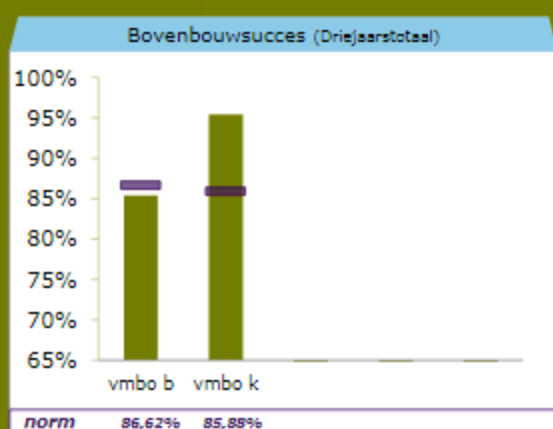
05AC-0

Stg. Openbare Scholen Groep Sevenwolden

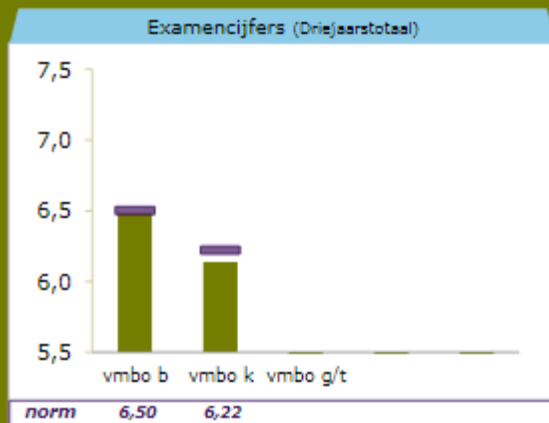
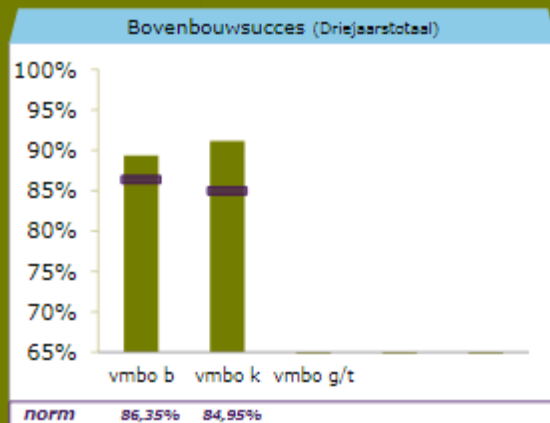
ONDERBOUW

BOVENBOUW

BOVENBOUW

Sevenwolden Fedde Schurer

Opgemerkt dient te worden dat de onderbouwpositie zoals afgebeeld een onjuiste weergave betreft van de werkelijkheid. Door de brinnummerstructuur wordt een grote groep leerlingen buiten beschouwing gelaten, waardoor de berekening onjuist is. In werkelijkheid ligt de onderwijspositie ruimschoots boven de norm. Dit probleem wordt onderkent door de Inspectie en zij rekenen achter de schermen dan ook met het werkelijke resultaat. Verder zijn de rendementen op het bovenbouwsucces havo na boven de norm, waardoor het eindoordeel van de inspectie voldoende is.

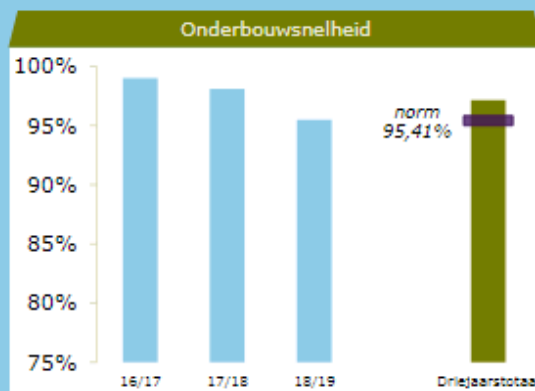
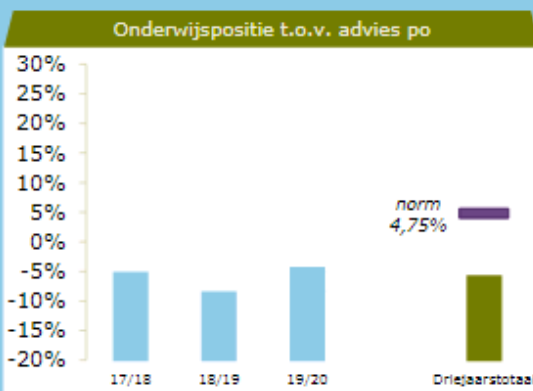
OSG Sevenwolden, locatie Fedde Schurer

8441 AE Heerenveen

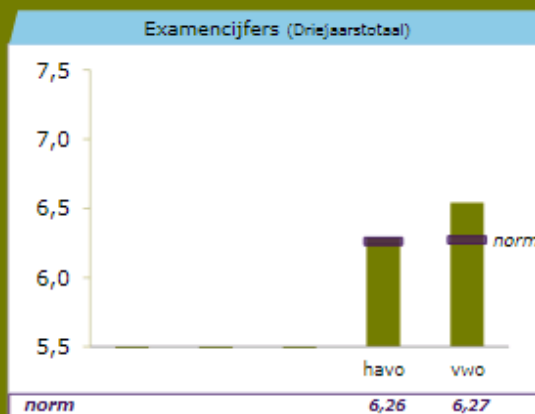
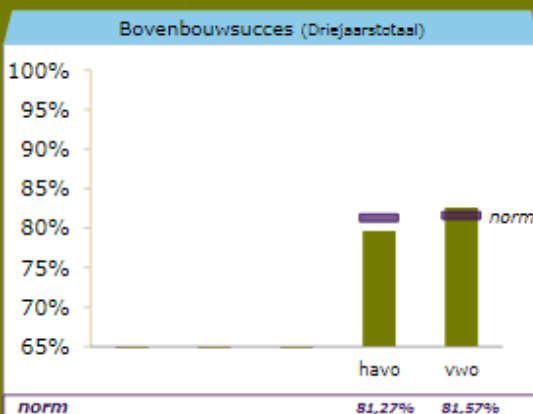
14FW-0

Stg. Openbare Scholen Groep Sevenwolden

ONDERBOUW

BOVENBOUW

Sevenwolden Buitenbaan

14FW-1 betrof in het verleden alleen de leerjaren 1 en 2 van het voortgezet onderwijs. In 2016-2017 werd door een verplaatsing van leerlingstromen een derde jaar (tl, havo, vwo) toegevoegd en in 2017-2018 een examenjaar vmbo-tl. We zien dat het bieden van kansen aan leerlingen gunstig uitpakt voor de rendementen. Niet alleen zien we een netto positief doorstroomcijfer (=opstroom), maar ook de onvertraagde studievoortgang (onderbouwsnelheid) van ruimschoots 99%. Het bovenbouwsucces is in alle opleidingssoorten boven de norm en met slechts twee jaar examenresultaten is het examencijfer boven het 'driejaarsgemiddelde'.

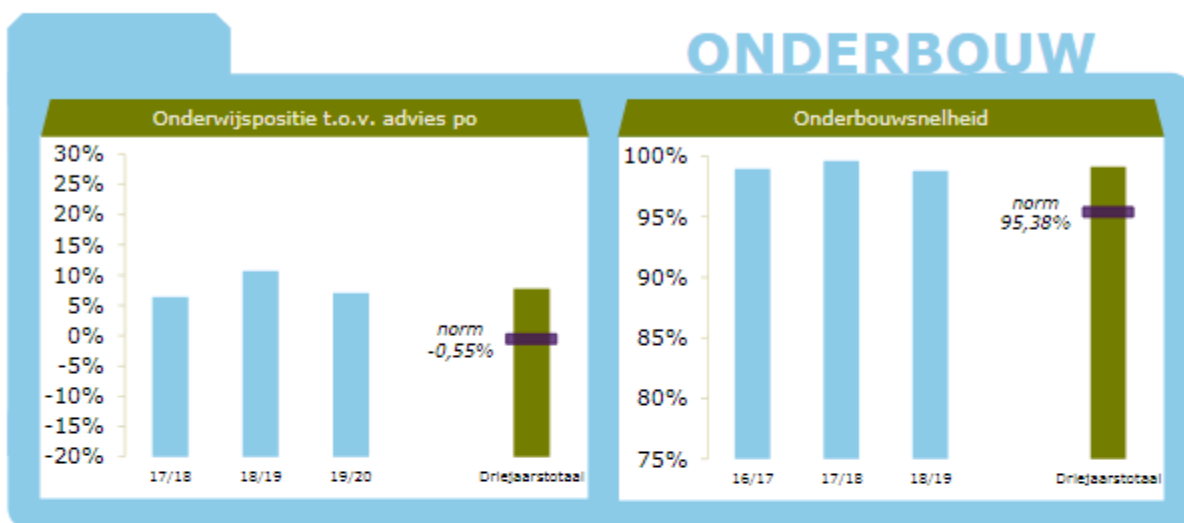
OSG Sevenwolden, locatie Buitenbaan

8441 HB Heerenveen

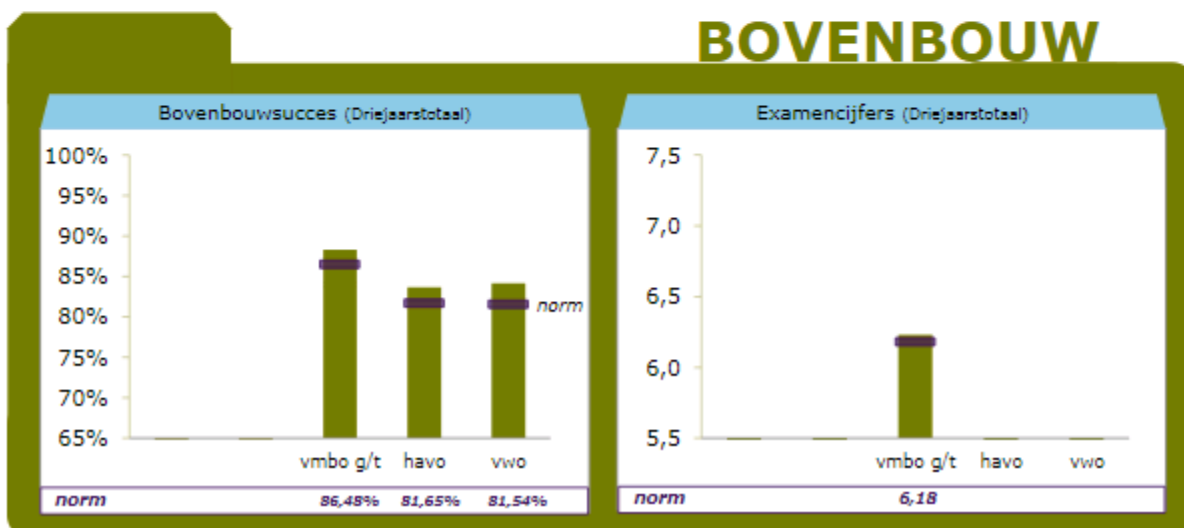
14FW-1

Stg. Openbare Scholen Groep Sevenwolden

ONDERBOUW

BOVENBOUW

Plein Joure

Joure laat traditioneel gunstige opbrengsten zien, zowel in onder- als bovenbouw. Alles ligt ruimschoots boven de landelijke norm.

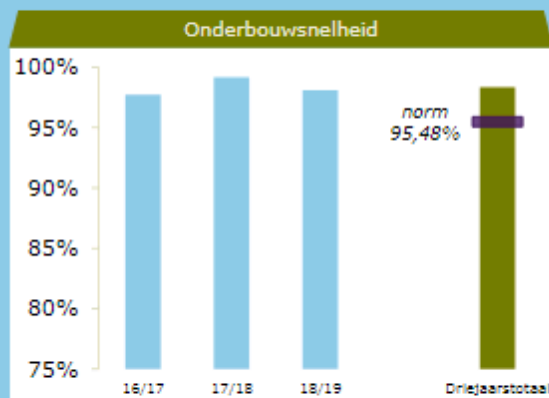
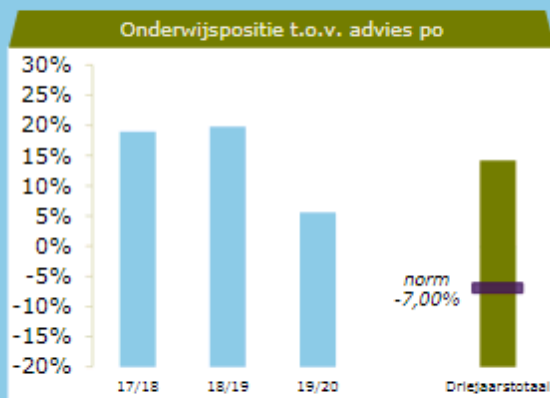
OSG Sevenwolden, locatie Joure

8503 AB Joure

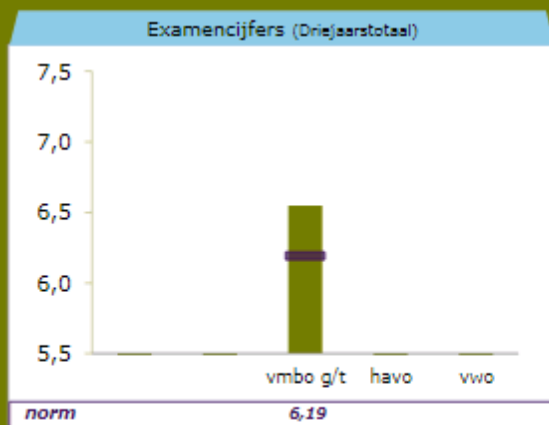
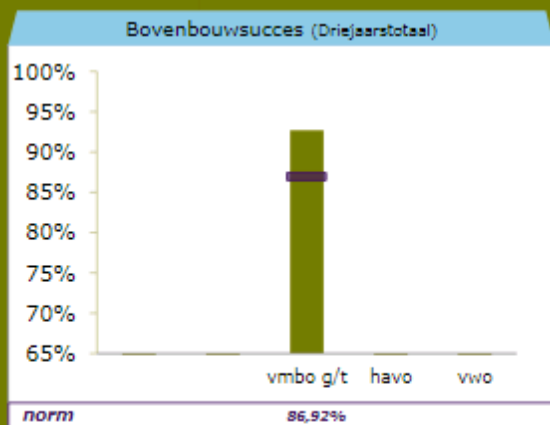
14FW-4

Stg. Openbare Scholen Groep Sevenwolden

ONDERBOUW

BOVENBOUW

Sevenwolden Grou

Ook in Grou, waar nu alweer een paar jaar gewerkt wordt volgens de methode van Kunskapsskolan, zien we positieve resultaten in onder- en bovenbouw.

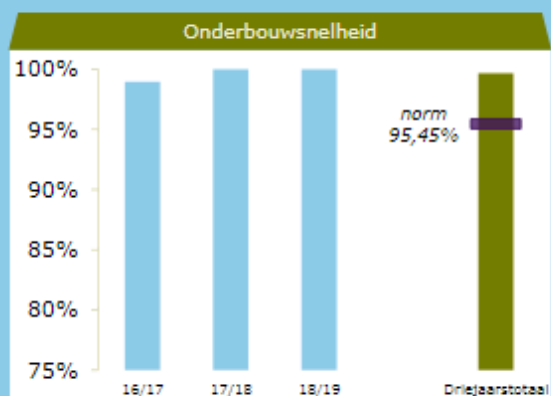
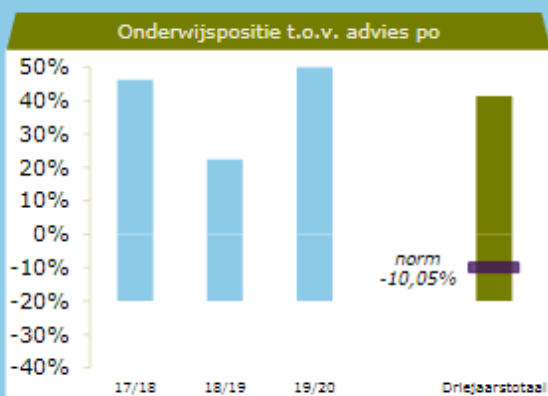
OSG Sevenwolden, locatie Grou-Akkrum

9001 ZC Grou

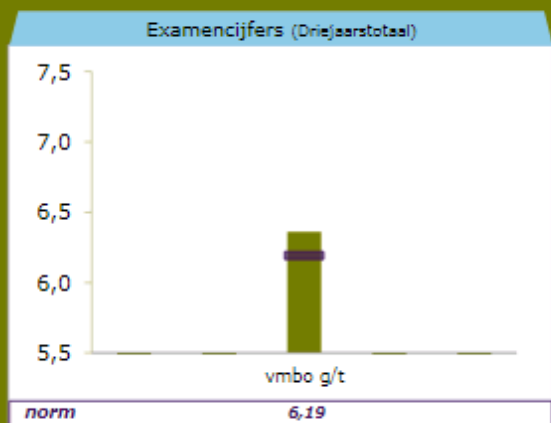
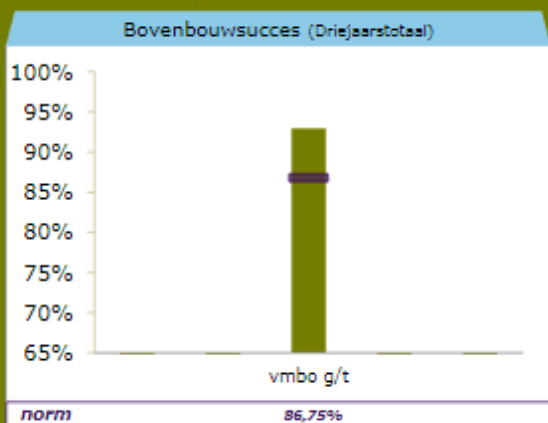
14FW-5

Stg. Openbare Scholen Groep Sevenwolden

ONDERBOUW

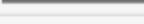
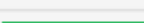
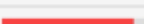
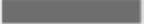
BOVENBOUW

Slagingspercentage

Het slagingspercentage is een graadmeter voor het succes in alleen het examenjaar, zonder rekening te houden met voorgeschiedenis en examencijfers. In dit overzicht is dit percentage bovendien afgezet ten opzichte van prestaties in Nederland, doormiddel van de zogenoemde 'percentielscore'. Voor praktische leerwegen in het vmbo zien we de basisberoepsgerichte leerwegen niet boven het percentiel 14 uitkomen, terwijl kader bij de technische vakken nog net in het rood scoort (percentiel 24) en Zorg en Welzijn (14FW-02) tot de best presterende scholen behoort (percentiel 100). In het algemeen vormend onderwijs zien we ook verschillen. Havo en vwo behoren tot de gemiddeld presterende scholen. Bij de theoretische leerwegen van het vmbo scoren Grou en de Buitenbaan beneden gemiddeld en zit Joure in de groep van 25% best presterende scholen.

Wat is het slaagpercentage per onderwijssoort 2018-2019?

		Slaagpercentage 2018-2019	Landelijk gemiddelde	Percentiel	Aantal deelnemers	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19
vmbo-b		 93,5%	98,0 %	9	31	92%	98%	98%	98%	94%
Kei College OSG Sevenwolden	05AC-000	 94,7%	98,0 %	14	19	89%	98%	100%	100%	95%
OSG Sevenwolden	14FW-002	 91,7%	98,0 %	6	12	100%	100%	94%	95%	92%
vmbo-k		 97,2%	95,8 %	61	72	95%	94%	95%	96%	97%
Kei College OSG Sevenwolden	05AC-000	 93,9%	95,8 %	24	33	96%	94%	96%	96%	94%
OSG Sevenwolden	14FW-002	 100,0%	95,8 %	100	39	93%	93%	92%	96%	100%
vmbo-(g)t		 93,2%	93,0 %	49	207	92%	93%	91%	93%	93%
OSG Sevenwolden, locatie Buite...	14FW-001	 93,2%	93,0 %	44	132				91%	93%
OSG Sevenwolden- Joure	14FW-004	 97,9%	93,0 %	84	47	95%	96%	100%	93%	98%
Openbare Scholengemeenschap Se...	14FW-005	 85,7%	93,0 %	12	28	95%	95%	97%	96%	86%
havo		 89,2%	88,3 %	54	185	88%	83%	80%	88%	89%
OSG Sevenwolden, locatie FS	14FW-000	 89,2%	88,3 %	51	185	88%	83%	80%	88%	89%
vwo		 90,4%	90,8 %	45	83	92%	92%	87%	88%	90%
OSG Sevenwolden, locatie FS	14FW-000	 90,4%	90,8 %	44	83	92%	92%	87%	88%	90%

Legenda percentielscore

- Percentielscore 75 of hoger (25% best presterende scholen)
- Percentielscore tussen 25 en 75
- Percentielscore 25 of lager (25% slechtst presterende scholen)
- Percentielscore (nog) niet bepaald

5.4 Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken

ISportC is in 2019 gestart te onderzoeken naar de mogelijkheden voor de uitbreiding van het 20/80-leren met een sportstroom, het International Sport College (ISportC). Er is op alle locaties voorlichting gegeven over ons voornemen om het ISportC te introduceren in havo 4/5. Tijdens deze voorlichting is de interesse van de leerlingen gepeild voor deze 20/80- stroom en die bleek groot te zijn. Daarna hebben we gekeken wat de invulling van het curriculum zou kunnen zijn. In het 20%-gedeelte volgen de leerlingen bij het ISportC het (extra) vak Bewegen, Sport & Management (BSM), verdiepen ze zich in (sport)voeding, bezoeken ze bedrijven en organisaties die zich met sport bezighouden, krijgen ze gastlessen en workshops van ondernemers/(sport)trainers en lopen ze stage. Het definitieve programma wordt nog uitgewerkt in de komende weken/maanden. Het 80%-deel wordt ingevuld met het havo-curriculum. Vanaf schooljaar 2020-2021 willen we het aanbieden, vooralsnog alleen in havo-4.

5.5 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

Sevenwolden is toegankelijk voor alle leerlingen. Discriminatie (ook bij de toelating) wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook is niet toegestaan.

Wel kunnen er aan de toelating onder normale omstandigheden slechts eisen worden gesteld aan de vooropleiding c.q. de prestaties in de te volgen vakken. Wanneer toelating wordt gevraagd nadat de desbetreffende (aspirant-leerling) wegens slecht gedrag of slechte prestaties gedwongen was een andere school te verlaten, kunnen aan de toelating voorwaarden worden verbonden, zulks ter beoordeling van de directeur.

De directeur beslist (namens het bevoegd gezag) over de toelating; hierbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen van de ouders en de leerlingen en met de mogelijkheden van de school.

De directeur resp. het College van Bestuur kan een toelatingscommissie instellen. Deze heeft een adviserende taak.

De toelatingseisen, de procedure van toelating en de beroepsmogelijkheden bij niet-toelating van aspirant-leerlingen worden door het College van Bestuur in een document vastgelegd en op school ter inzage gelegd.

De docentenvergadering dan wel een deelvergadering, afhankelijk van de daartoe vastgelegde taakverdeling, doet een uitspraak over de toelating van de leerlingen tot het volgende leerjaar en adviseert daarbij over de te volgen loopbaan van de leerling. De leerling - en bij minderjarigheid ook zijn ouders - wordt in kennis gesteld van het uitgebrachte advies.

De uitspraak van de vergadering is formeel een advies aan de directeur die de beslissing neemt; de interne werkafpraak is dat de directeur dat advies normaliter overneemt en omzet in een beslissing.

De docentenvergadering gaat uit van tevoren vastgestelde overgangsnormen die in de regel vóór 1 oktober in het desbetreffende schooljaar beschikbaar zijn, doch -bij uitzondering- uiterlijk op 31 maart aan de leerlingen en ouders worden bekend gemaakt. In die overgangsnormen staat o.a. bij

welke cijfercombinatie(s) een leerling zeker bevordert wordt; daarvan kan de vergadering niet in negatieve zin afwijken.

5.6 Vmbo techniek

Voorafgaand aan de subsidieregeling Sterk Techniek Onderwijs (STO), zoals toegekend aan de Regio Zuid-Friesland, per januari 2020, is er tweemaal een extra uitkering toegekend aan vmbo scholen met 'harde' technische profielen. Op basis van het aantal leerlingen in de bovenbouw is in 2018 een bedrag van € 1.500 per leerling uitgekeerd. En in 2019 is een bedrag van € 3.000 per leerling uitgekeerd.

Deze gelden zijn binnen de locatie Sevenwolden, Kei College, aangewend voor extra personele inzet en investeringen in faciliteiten ten behoeve van de profielen; Bouwen, Wonen en Interieur (BWI), Produceren, Installeren en Energie (PIE) en Mobiliteit en transport (MT).

Ondanks onrendabele leerlingenaantallen in met name BWI en PIE zijn er middelen vrijgemaakt voor de inzet van docenten en onderwijsassistenten om het onderwijsaanbod te kunnen handhaven.

Voorts zijn er binnen het profiel PIE enkele investeringen gedaan om het onderdeel installatietechniek binnen het profiel uit te breiden en te moderniseren.

Ten aanzien van het profiel MT is geïnvesteerd in de aanschaf van een hybride voertuig, zodat leerlingen binnen hun opleiding kennis kunnen maken met nieuwe aandrijvingstechnieken.

Ter voorbereiding op de uiteindelijke subsidieregeling STO zijn twee managementleden en een projectleider vrijgemaakt om zitting te nemen in een stuurgroep.

5.7 Passend onderwijs

Op het gebied van de onderwijsbehoefte van leerlingen en de ondersteuning die wij als school kunnen bieden zijn er dit jaar een aantal zaken de revue gepasseerd.

De GMR heeft het SOP (SchoolOndersteuningsProfiel) weer voor een jaar vastgesteld en het stuk over de extra ondersteuning wordt gepubliceerd op de website. Het document, dat zich elk jaar verder ontwikkelt en verfijnd in de omschrijvingen wat we bedoelen met ondersteuning in de school en wat we kunnen bieden op de werkvloer in de school. Er is een indeling van basisondersteuning(meedoen) - basisondersteuning-plus(meedoen-plus) en extra ondersteuning(meerdoen). Dit plan krijgt meer inhoud als je over de uitvoering van de ondersteuning op de werkvloer in gesprek gaat met collega's.

Dit jaar heeft in het teken gestaan om het gesprek te voeren met teamleiders en ondersteuningscoördinatoren over het SOP. Deze gesprekken leveren op dat we dezelfde taal spreken als we het hebben over ondersteuning. Hoe en in welke vorm we in de klas of buiten de klas de ondersteuning gaan aanbieden en welke rol docenten en ondersteuners hierin spelen.

Op langere termijn is het goed om te kijken naar de onderwijsbehoefte van leerlingen en of we de ondersteuning die we graag willen bieden ook daadwerkelijk kunnen geven en wat hiervoor nodig is op de verschillende locaties.

Tijdens het Platform (overlegorgaan tussen CMT, teamleiders, ondersteuningscoördinatoren, orthopedagogen en coördinator Passend Onderwijs) zijn we Sevenwolden-breed thema gestuurd aan het werken waarbij een aantal thema's zoals handelingsgericht werken, leerlingbespreking, aanmeldingsprocedure en het SOP voorbijkomen. Daarnaast bespreken we in deze bijeenkomsten protocollen en worden beleidsmatige zaken aangekaart. De thema gerichte aanpak heeft als resultaat dat eenieder zich betrokken voelt bij de gaande ontwikkelingen.

Intern is, in samenwerking met het Samenwerkingsverband Zuid Oost Friesland, een workshop OPP schrijven georganiseerd voor docenten en mentoren op Fedde Schurer en Buitenbaan. Het SWV biedt deze workshop ook aan voor alle andere scholen en locaties. In deze workshop komt het SOP ook steeds ter sprake. Kunnen we voorzien in de onderwijsbehoefte van de leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Met docenten bespreken we wat dit betekent voor de werkvloer. Doel op termijn is dat alle mentoren en docenten hier kennis van hebben.

Extern biedt het samenwerkingsverband Zuid Oost Friesland veel workshops aan ter professionalisering van alle collega's die werkzaam bij de scholen van de besturen van dit SWV.

Daarnaast heeft het SWV-hoogbegaafdheidsgelden aangevraagd die op de scholen worden ingezet voor leerlingen met deze specifieke onderwijsbehoefte, bijvoorbeeld de behoefte om te leren plannen aangaande de leerstof. De eerste ontwikkeling op het gebied van hoogbegaafdheid is gezet op FS waarbij externe instanties ook zijn betrokken. Deze gelden worden ook voor De Synthese gebruikt.

Het project De Brug is een samenwerking tussen primair onderwijs, voorgezet onderwijs en de gemeente Heerenveen om leerlingen met een risico factor tijdens de overgang van PO naar VO langer te volgen. Daardoor krijgen we als scholen deze groep beter in beeld. Een opbrengst is de laagdrempeligheid in de ondersteuning die nodig is om voor deze leerlingen de overgang soepel te laten verlopen. Andere opbrengst van dit project is dat je als school je eigen systematiek van aanmelding, toelating en plaatsing kritisch tegen het licht houdt.

Doel voor komend jaar is de laagdrempeligheid te behouden en het vertrouwen van ouders in de overgang te behouden.

CJG in de school heeft een naamsverandering meegemaakt dit jaar. Het is nu JIDS geworden en betekent Jongerenwerkers In De School. Samen met TJG (Team Jeugd en Gezin) werken we als school samen om preventief en curatief jongeren te begeleiden en we ondersteunen elkaar bij het vroegtijdig signaleren en zetten hiervoor zo nodig interventies in. De school wordt gebruikt als vindplaats voor deze doelgroep maar ook als werkterrein voor JIDS. Beide partijen werken vanuit een eigen deskundigheid. We hebben we hier een opdracht voor de komende tijd in het leren kennen en het vertrouwen krijgen in elkaars werkwijze. En waar mogelijk elkaar aanvullen in het welbevinden van de leerlingen.

Nog steeds participeren we als school in het project Playing for Success waar leerlingen uit klas 1 en 2 aan kunnen deelnemen in het kader van: leren met een wow-factor.

Het Samenwerkingsverband Zuid Oost Friesland heeft geconstateerd dat er in de regio geen dekkend aanbod is voor havo- en vwo-leerlingen met (ernstige) beperkingen in het autistisch spectrum (ASS). RENN4 kan de leerlingen met deze specifieke ondersteuningsvraag/-behoefte, die in het speciaal onderwijs geplaatst worden, momenteel geen regulier havo- en vwo-diploma bieden. Ook is er in de regio nog een kleine groep thuiszitters met ASS-problematiek, die een havo- of vwo-diploma zouden kunnen halen als daar een passende voorziening voor zou zijn. In samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs hebben Sevenwolden, Bornego College en VSO De Zwaai (onderdeel van RENN4) dit mogelijk maken door in Heerenveen een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen: De Synthese groep, passend onderwijs voor leerlingen met ASS-problematiek in Heerenveen e.o.

De gepersonaliseerde aanpak zoals deze in de TAN (Talentencollege Noord) is ontwikkeld vormt de basis.

In 2019 is deze bovenbouwgroep doorontwikkeld naar 12 leerlingen. Dit is een heterogene groep in niveau en leeftijd. In schooljaar 2019-2020 zijn we gestart met de eerste onderbouwgroep (havo- en vwo-klas 1, 2 en 3) met de gepersonaliseerde aanpak als basis. Ook in deze groep zitten 12 leerlingen. In het OPP van deze leerlingen wordt de onderwijsbehoefte duidelijk omschreven. Afgesproken is om eerst niet verder te groeien en stabiel te blijven in twee groepen van 12 leerlingen. We werken verder in De Synthese zoals we hebben besproken in de pilotfase die dit schooljaar ten einde loopt. Doel voor komend jaar is de samenwerking met externe instanties die bemoeienis hebben met doelgroep.

6. Kwaliteitszorg

6.1. Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg

In 2019 hebben we een nieuwe visie op kwaliteitszorg ontwikkeld, welke aan de hand van onderstaande figuur kan worden duidelijk gemaakt:

Strategisch

Hieronder verstaan we dat de basiskwaliteit op orde moet zijn. Dit meten wij aan de hand van het inspectiekader met de vier rendementen voor basiskwaliteit. Eigen kritische prestatie indicatoren (KPI's) worden daaraan toegevoegd, zoals didactische kwaliteit, slagingspercentage en leerlingentevredenheid. Ook financiële kengetallen en de kwaliteit van de ondersteuning behoren tot onze basiskwaliteit. De behaalde resultaten op onderwijs en organisatie vormen onderwerp van gesprek voor de verantwoordingszijde van onze onderwijskwaliteit.

School/team

Welke betekenis heeft het strategische beleidsplan voor school- en teamplannen? Er zal in iedere onderwijseenheid en binnen ieder team daaraan verbonden, een deelplan komen. Dit plan zal afgeleid zijn van het SBP. Zo worden veelal strategische en tactische doelen op de werkvloer daadwerkelijk geoperationaliseerd. Naast de betekenis van het SBP voor onderwijseenheden en teams, is de vraag hoe we dat realiseren en wanneer essentieel. Uit oogpunt van kwaliteitszorg is het even zo belangrijk dat onderwijseenheden en teams nadenken over hoe zij in kaart brengen dat zij de afgeleide doelen daadwerkelijk realiseren. Het is bovendien uitdrukkelijk onze ambitie om doormiddel van deelschool- en teamplannen de basiskwaliteit te ontstijgen van voldoende naar goed. Hiermee positioneert dit kwadrant zich aan de ontwikkelzijde van onze onderwijskwaliteit.

Docent/OOP

Welke basiscompetenties zijn aanwezig om de basiskwaliteit te realiseren? Welke meetbare resultaten horen daarbij? Denk aan inschrijving lerarenregister, aanwezige bevoegdheid en bekwaamheid, maar ook de beoordeling door leerlingen van hun docenten. Over deze basiskwaliteit ten aanzien van personeel leggen wij verantwoording af aan onze stakeholders.

Deskundigheid

Ook de individuele medewerker willen wij stimuleren om zich te ontwikkelen van voldoende in de basis naar zeer competent. Het persoonlijk plan 'een leven lang leren', een van de in hoofdstuk 4 geformuleerde doelstellingen, is daarbij het uitgangspunt. Ook het herkennen van talent en passie zijn cruciaal in het ontwikkelen van de juiste persoon naar de juiste plaats. Het is ook hier van essentieel belang dat we definiëren hoe wij in kaart brengen dat wij de beoogde en noodzakelijke ontwikkeling daadwerkelijk bereiken.

6.2. Verwachte toekomstige ontwikkelingen

In 2020 wordt de invoering van de kwaliteitskaart naar alle locaties (inclusief die van het Bornego College) uitgerold.

6.3. Afhandeling van klachten

Datum	Klachten/schorsing/incident	Wie	Uitkomst
januari	Klacht medewerker tegen berisping	College van Bestuur	Afgehandeld
februari	Klacht medewerker tegen detachering	College van Bestuur	Afgehandeld
april	Berisping medewerker	College van Bestuur	Protocollen gevolgd
juni	Bezwaar tegen ontslagbesluit	College van Bestuur	Loopt
juli	Klacht communicatie richting ouders/leerling	Directie	Afgehandeld
sept	Schorsing leerling	Directie	Protocollen gevolgd
oktober	Schorsing leerling	Directie	Protocollen gevolgd
november	Schorsing leerling	Directie	Protocollen gevolgd

6.4. Toetsing en examinering

Op 25 september 2019 is een nieuw examenreglement vastgesteld.

7. Onderzoek

In 2019 zijn geen bijzondere werkzaamheden uitgevoerd op het gebied van onderzoek en ontwikkeling. Uiteraard zijn onze jaarlijkse tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen en ouders uitgevoerd en zijn de voorbereidingen getroffen voor een medewerkerstevredenheidsonderzoek in februari 2020. In 2020 wordt ook een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de samenwerking tussen het openbaar- en het christelijk voortgezet onderwijs in Heerenveen.

8. Internationalisering

In 2019 heeft Bigband van onze school een reis naar Oostenrijk gemaakt. Hierbij kon gebruik worden gemaakt van een eerder verstrekte Erasmus subsidie.

Voor het jaar 2020 zijn nog geen nieuwe activiteiten op het gebied van internationalisering gepland.

Verder hebben leerlingen de mogelijkheid Engels en Duits op een hoger niveau af te sluiten door het behalen van het certificaat Cambridge Engels en/of het Goethe certificaat. Dit extra taalonderwijs wordt aangeboden om de jongeren in staat te stellen te functioneren in een internationale setting en eventueel te kiezen voor een vervolgstudie of reizen in het buitenland.

Vanaf het derde leerjaar kunnen leerlingen deelnemen aan buitenlandse schoolreizen en/of uitwisselingsprojecten zo zijn leerlingen van het IBC naar het Vejstrup Efterskole in Denemarken geweest.

Sevenwolden zal haar activiteiten op het gebied van internationalisering de komende jaren uitbreiden. Zo wordt onderzocht of op 1 van de locaties Tweektalig Onderwijs (TTO) kan worden aangeboden en zullen uitwisselingen met diverse scholen in meerdere landen worden gedaan.

9. Personeel

9.1. Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis

- Samenwerking Sevenwolden en Bornego College.
- Herinrichting aansturing centrale dienst

9.2. Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. personeel

Enkele vervolgstappen voor het voorgenomen samenwerkingsbestuur – als bijzondere vorm van een bestuurlijke fusie – zijn in Joure zichtbaar geworden. Per 1 augustus 2019 is de samenwerkingsschool 'Plein Joure' een feit. In 2020 en daarna zullen ook andere vestigingen en de ondersteunende dienst in meer of mindere mate in deze samenwerking worden meegenomen.

Door toenemende druk op de organisatie zoals toegenomen verantwoordingseisen, nieuwe wet- en regelgeving, complexere maatschappij, zagen wij ons genoodzaakt om de centrale dienst anders te organiseren. Het was daarbij vooral een zaak van betere benutting van benodigde expertise. Hierbij past een algemene manager bedrijfsvoering minder goed. Gekozen is om de aanwezige staffunctionarissen – met ieder verantwoordelijkheden op verschillende terreinen- verantwoordelijk te maken voor de aansturing van hun beleidsterrein.

9.3. Verwachte toekomstige ontwikkeling

De samenwerking met het Bornego College zal in de toekomst verder vorm gaan krijgen, zeer waarschijnlijk in de vorm van een fusie.

9.4. Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Sevenwolden heeft naast vast aangesteld personeel een flexibele schil van docenten met een tijdelijke aanstelling. Voor 1 mei ontvangen deze docenten een brief waarin ze erop worden

geattendeerd dat de aanstelling van rechtswege afloopt per ingang van 1 augustus en voor sommigen einde schooljaar. De groep docenten die niet opnieuw kan worden aangesteld, wordt aangemeld bij het Mobiliteitscentrum Pompeblêd, om met voorrang in aanmerking te komen voor vacatures bij de andere openbare VO-scholen in Friesland. De re-integratieconsulent van Pompeblêd of een door de medewerker zelfgekozen outplacementbureau wordt ingeschakeld voor de medewerkers die om een andere reden worden ontslagen. De HR-adviseur maakt de afspraken met het bureau en monitort de voortgang. Zonodig wordt de medewerker aangesproken op zijn verplichtingen.

9.5.Strategisch Personeelsbeleid

In het strategisch beleidsplan is onze visie over het onderwijs voor de komende jaren verwoord. Deze visie heeft verregaande gevolgen voor de professionaliteit van onze docenten. Deze gevolgen zijn grotendeels door docenten zelf verwoord. In grote lijnen gaat het om de vormgeving van vernieuwd onderwijs met gebruikmaking van Technologie. Naast gebruikmaking van Technologie, zijn onze docenten:

- Vormgevers van autonomie-ondersteunend onderwijs
- Samenwerkers buiten de traditionele kaders
- Coach
- Vaardig in complexe didactische handelingen
- Regisseurs van hun eigen ontwikkeling
- Bevoegd
- Bekwaam
- Opbrengstgericht en handelingsgericht

Voor een overzicht van de verschillende docentfuncties LB, LC en LD verwijzen wij naar de functiebeschrijving. In het voorjaar van 2020 wordt het strategisch personeelsbeleid verder uitgewerkt. Doel is om te komen tot inzicht over de vraag ‘Wat hebben wij aan personele bezetting momenteel in huis?’, Wat gebeurt er bij ongewijzigd beleid?’ en Hoe moeten wij hierop anticiperen?’

Een procesvoorstel is als volgt geformuleerd:

Er is jaarlijks op 1 oktober de functiemixtoets. Deze vormt de basis voor de ruimte waarbinnen carrièreperspectief wordt geboden. De extra ruimte voor carrièreperspectief ligt niet vast, maar wordt bepaald door de organisatiebehoefte en kan jaarlijks fluctueren.

Het voorstel is dat in de gesprekkencyclus het onderwerp ‘Carrière perspectief’ wordt opgenomen door de teamleiding. Hieruit volgt een inventarisatie die wordt besproken met de directeur. De directeur draagt uiteindelijk kandidaten aan ter bespreking met P&O. Via P&O wordt het ingebracht in het CMT. Er zijn dan 2 sporen:

1. Als er ruimte is in de functiemix, dan kan de docent naar een andere functie. Welke kandidaat hiervoor in aanmerking komt beslist het CMT, op basis van een ingediend portfolio en sollicitatie/promotiegesprek of doorlopen promotietraject.

2. Als de functiemix geen ruimte biedt, dan wordt de promotie besproken in het CMT en beslist het CvB

Bewust kiezen we er niet voor om LC en LD vacatures te stellen, maar docenten op een natuurlijke manier 'boven te laten drijven'. Hiermee creëren wij een cultuur waarbij de docenten worden geprikkeld om te voldoen aan gestelde criteria en dit te bespreken met hun leidinggevenden. Uit ervaring is bekend dat bij vacaturestelling de teleurstelling van het niet geworden zijn overheerst bij een grote groep docenten. Dit willen wij voorkomen.

10. Huisvesting

Met de Gemeente Heerenveen zijn wij het afgelopen jaar in gesprek geweest over onze gebouwensituatie, dit ook in relatie tot onze samenwerking met het Bornego College. Onze aanvraag tot nieuwe huisvesting ten behoeve van een specifieke groep leerlingen werd door de Gemeente afgewezen, wij hebben hiertegen bezwaar gemaakt en in 2020 zal er meer duidelijkheid komen over de uitkomst hiervan. Vooruitlopend hierop hebben wij besloten in 2019 zelf in deze huisvesting te investeren (ruim € 0,4 mln). Verder zijn wij nog steeds met de Gemeente in gesprek over doordecentralisatie van de huisvesting en dit zal in 2020 een vervolg krijgen.

Onze locatie aan de Ds. Kingweg wordt nu mede gebruikt door het Bornego College (Kei College). Alhoewel toekomstprognoses uitgaan van krimp in onze regio, zal goede huisvesting voortdurend bewaakt moeten worden om zo onze leerlingen de ruimte bieden voor een verantwoorde doorontwikkeling binnen onze gebouwen.

11. Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

Om samen meer te kunnen bereiken staan wij open voor samenwerking met of deelname in andere partijen en organisaties. Als scholengroep participeren wij in of werken wij samen met onder andere de volgende organisaties:

Het Bornego College, Stichting LOOT, CTO Heerenveen, Playing for Success Zuid-West Friesland, Coöperatie scholengroep Pompeblêd U.A., verschillende sportbonden, On-stage, RENN4, Samenwerkingsverband Zuidoost-Friesland, stichting beheer huisvesting Bornego College/Sevenwolden Joure, stichting beheer VMBO Plein Heerenveen.

Al deze organisaties dragen mede bij aan het goed kunnen functioneren van onze scholengroep op zowel het gebied van onderwijs als op het gebied van facilitering. Met name de samenwerking met het Bornego College zal in 2020 verder gestalte krijgen met als streven een samenwerkingsbestuur vanaf 2021.

12. Financiën

12.1. Financiële positie op balansdatum

De financiële positie van onze scholengroep op balansdatum 31 december 2019 is zonder meer goed te noemen. De kengetallen van solvabiliteit en liquiditeit zijn boven de minimale norm(en) zoals deze door het ministerie van OCW aangegeven zijn. De solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen)

komt per balansdatum uit op 54 % (OCW geen norm) en de liquiditeit (current ratio) komt uit op 4,1 (OCW norm minimaal 0,75). Hierbij moet wel opgemerkt worden dat ook in de voorzieningen een deel als kortlopende schuld aangemerkt moet worden, maar in de officiële formule voor de berekening van de liquiditeit wordt dit niet meegenomen.

Het weerstandsvermogen 2019 bedraagt 33% (2018: 26%). Weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin de organisatie in staat is om negatieve exploitatieresultaten te kunnen opvangen. De formule van het weerstandsvermogen luidt: $\text{eigen vermogen} / \text{totale baten} \times 100\%$.

De voorzieningen zijn voldoende hoog om de toekomstige kosten van onder meer het gebouwenonderhoud en de personeelsverplichtingen te kunnen voldoen.

De balanspositie wordt in de toelichting op de jaarrekening 2019 verder uitgebreider beschreven.

12.2. Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten

Onze gebouwen hebben wij in juridisch eigendom en de Gemeente Heerenveen heeft het economisch claimrecht. De gebouwen staan daarom niet op de balans van Sevenwolden. In 2019 hebben wij toch zelf moeten investeren in semi-permanente huisvesting bij onze locatie Fedde Schurer (ruim € 0,4 mln). De balanswaarde van onze materiële vaste activa stijgt daarom ten opzichte van 2018.

Onze liquide middelen zijn gestegen met circa € 1,5 mln ten opzichte van 2018. De drie hoofdredenen hiervoor zijn de extra ontvangen middelen van OCW voor werkdrukvermindering in december 2019 (€ 0,47 mln), nog niet bestede subsidiegelden voor cao-uitvoering (€ 0,25 mln) en het positieve exploitatieresultaat van 2019.

Het eigen vermogen nam toe vanwege dezelfde redenen als genoemd bij de liquide middelen waarbij de bedragen voor werkdrukvermindering en cao-uitvoering bij de resultaatverdeling ondergebracht worden in een bestemmingsreserve.

De hoogte van onze voorzieningen worden gebaseerd op onderliggende berekeningen voor te verwachten uitgaven hieruit en fluctueren daarom jaarlijks.

De ontwikkeling van de balansposten worden in de toelichting op de jaarrekening 2019 verder uitgebreider beschreven.

12.3. Toelichting op het resultaat en analyse ten opzichte van de begroting

In 2019 werd een exploitatieresultaat gerealiseerd van € 2.176.000 (na onttrekking aan de bestemmingsreserve onderwijsontwikkelingen). In de toelichting op de jaarrekening wordt de bestemming van het resultaat verder gespecificeerd.

Wij realiseerden hogere rijksbijdragen vanuit OCW dan begroot, voornamelijk als gevolg van ophoging van de GPL-bedragen ten behoeve van de financiering van de cao-uitvoering en een eenmalig bedrag voor werkdrukvermindering (€ 0,47 mln).

In onze begroting gaan wij steeds uit van ongewijzigde GPL-bedragen en geen effect van de cao-uitwerking (kostenneutraal effect). De realisatie wijkt daarom altijd af, zowel bij de inkomsten uit rijksbijdragen als aan de kant van de personeelslasten worden hogere bedragen gerealiseerd.

Vanuit het samenwerkingsverband werd een hogere uitkering ontvangen dan begroot, de financiële positie van het samenwerkingsverband maakte dit mogelijk.

Onze afschrijvingskosten en huisvestingskosten lagen in lijn met de begroting terwijl de overige lasten aanzienlijk beneden de begroting bleven. Kostenbewust handelen maar ook een te ambitieus opgestelde begroting zijn hier de twee hoofdredenen van.

In de toelichting op de jaarrekening worden de resultaatrekeningen verder in detail toegelicht ook in vergelijking met de begroting hiervoor.

12.4. Investerings

Jaarlijks wordt een investeringsbegroting en een liquiditeitsbegroting opgesteld om na te gaan of er voldoende liquide middelen beschikbaar zijn voor de investeringen. Gezien onze ruime liquiditeitspositie was in 2019 geen externe financiering nodig. De noodzaak van nieuwe investeringen wordt jaarlijks binnen het centraal managementteam (CMT) besproken tijdens de begrotingsbesprekingen.

Op investeringen wordt verantwoord afgeschreven om ook in de toekomst voldoende liquide middelen te hebben om vervangingsinvesteringen te kunnen plegen. Hierbij wordt de duur van de afschrijving per activum bepaald met als basis vaste afschrijvingspercentages per activagroep.

Onderstaand een overzicht van de begrote versus gerealiseerde investeringen 2019:

	Begroot	Realisatie
ICT investeringen, uitbreiding en vervanging	766.000	585.000
Gebouwen / verbouw	65.000	538.000
Vaklokalen	116.000	60.000
Overige investeringen	99.000	53.000
	1.046.000	1.236.000

De begroting 2020 en daarmee ook de investeringsbegroting is op 16 december 2019 goedgekeurd door de Raad van Toezicht (RvT). Onderstaand de investeringsbegroting 2020. De investeringen worden uit eigen middelen gefinancierd.

Begroting investeringen in 2020

	Bedrag
ICT investeringen inclusief vervanging en devices docenten	654.000
Investerings in gebouwen, aanpassing, vernieuwing	109.000
Kantoormeubilair, schoolmeubilair en vaklokalen	187.000
Klassensets en andere	5.000
Huishoudelijke apparatuur	-
Overige investeringen	10.000
Totaal	965.000

12.5. Toelichting op kasstromen en financiering

In de jaarrekening 2019 is een kasstroomoverzicht opgenomen waarin de kasstromen uit operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten zichtbaar worden. In 2019 is geen beroep gedaan op externe financiers; investeringen zijn uit eigen middelen gefinancierd en dit zal ook in 2020 weer het geval zijn.

In de goedgekeurde begroting 2020 is een kasstroomoverzicht en een liquiditeitsbegroting per maand opgenomen.

De verwachting is dat de stand van de liquide middelen aan het eind van 2020 circa € 0,7 mln lager zal zijn dan aan het eind van 2019. De hoofdoorzaken hiervan zijn het begrote negatieve resultaat en de onttrekkingen aan enkele voorzieningen en bestemmingsreserve(s).

12.6. Financiële instrumenten

Onze organisatie maakte in 2019 geen gebruik van financiële instrumenten zoals renteswaps en dit zal ook in 2020 naar verwachting niet gebeuren.

12.7. In control statement

Binnen het (voortgezet) onderwijs is het niet gebruikelijk dat de bestuurder een in control statement afgeeft. Onze organisatie geeft ook geen in control statement af maar geeft in paragraaf 12.13 een toelichting over de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.

12.8. Allocatie van middelen naar schoolniveau

Volledige transparantie over hoe middelen verdeeld worden en waar deze middelen dus uiteindelijk aan besteed worden vinden wij belangrijk. In dit jaarverslag wordt daarom voor het eerst aandacht besteed aan dit onderwerp. Minstens zo belangrijk vinden wij overigens dat aan de voorkant de verdeling van de middelen in samenspraak met de GMR plaatsvindt. De jaarlijkse begroting komt daarom ook uitgebreid aan de orde in de GMR en onze leden worden daarbij ook getraind om inzicht in de financiën van de school te krijgen.

Binnen onze scholengroep werken wij met verschillende onderwijskundige eenheden. Bij de verdeling van de middelen gaat het in hoofdzakelijk om twee geldstromen: formatie en materiaal. Bij de toekenning van de formatie wordt het beschikbare budget verdeeld over de eenheden op basis van het aantal leerlingen en de soort leerlingen. De directeuren van de eenheden zijn hier via meerdere sessies in een vroegtijdig stadium intensief bij betrokken. Het eindresultaat (de definitieve toekenning van onderwijsformatie) heeft steeds de instemming van alle directeuren. De middelen voor materiaal worden toegekend op basis van onderbouwde aanvragen door de eenheden zelf. Indien het totaal van de aanvragen het beschikbare budget overstijgt komen de directeuren van de eenheden gezamenlijk tot prioriteitstelling.

Bovenschools worden de volgende middelen ingezet: de ondersteuning voor ICT, inkoop, administratie, communicatie, kwaliteitszorg en de huisvesting. Aan de scholen zelf worden alleen de middelen voor formatie en materiaal toegekend.

De kosten van bestuurlijk apparaat zijn € 250.000. Onder het bestuurlijk apparaat wordt in dit geval verstaan: de kosten van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht.

De middelen die beschikbaar komen vanuit de prestatiebox worden vooral ingezet op talentontwikkeling en professionalisering. Er is in 2019 ook weer opnieuw fors geïnvesteerd in de opleiding voor schoolleiders. Daarnaast is er breed geïnvesteerd in structurele onderwijsverbetering en ontwikkelijnen binnen onze scholengroep.

12.9. Treasurybeleid

12.9.1. Beleid

Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de regeling 'Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van alle benodigde of overvloedige middelen wordt gehandeld in overeenstemming met de in deze regeling gestelde verplichtingen.

Sevenwolden hanteert een eigen treasurystatuut. Dit statuut is in 2019 op een enkel klein detail gewijzigd en op 11 februari 2019 opnieuw vastgesteld door het CvB.

12.9.2. Uitvoering beleid

Onze organisatie geeft in 2019 geen kasstroomoverzicht voor een periode van de komende 5 jaren omdat daarvoor te weinig betrouwbare gegevens voorhanden zijn om dit zinvol te kunnen maken. De meerjarenbegroting in de continuïteitsparagraaf kijkt immers, conform de eis van het Ministerie, ook maar 3 jaren vooruit. In onze meerjarenbegroting is wel een liquiditeitsprognose opgenomen voor de periode van drie jaren.

12.9.3. Rapportage treasury over 2019

Onze middelen hebben wij niet belegd in aandelen of obligaties. Ook werken wij niet met derivaten. Sevenwolden is geen leningen aangegaan, heeft geen hypotheek afgesloten en heeft zelf ook geen leningen verstrekt. Wel hebben wij met toestemming van onze Raad van Toezicht in 2019 zelf geïnvesteed in devices voor leerlingen welke via termijnbetalingen door de ouders van de leerling aan ons vergoed worden waarna het device uiteindelijk in eigendom overgaat naar de ouders van de leerling. Hieraan liggen overeenkomsten ten grondslag.

Al onze liquide middelen zijn weggezet op spaarrekeningen bij de ABN AMRO bank. Voor de dagelijkse betalingen wordt een beperkt saldo op de rekening-courant aangehouden. De laatste wordt periodiek afgeroomd ten gunste van de spaarrekening(en).

De vergoeding op de creditgelden is vrijwel nihil en het ziet er niet naar uit dat de rente op korte termijn gaat stijgen. De renteresultaten in 2019 zijn minimaal en betreffen dus alleen ontvangen creditgelden op de spaarrekeningen. In 2019 zijn er geen interestlasten geweest omdat wij geen leningen of hypotheek hebben. Ook de bankkosten voor het betalingsverkeer zijn minimaal. Sevenwolden denkt voor de komende 3 tot 4 jaren geen externe financiering nodig te hebben tenzij er door decentralisatie van onroerend gaat plaatsvinden.

Net als in de voorgaande jaren was de ABN AMRO-bank ook in 2019 de huisbankier van Sevenwolden. De stand van de liquide middelen per 31 december 2019 (€ 14,2 mln) is hoger dan die van het voorafgaande jaar (€ 12,7 mln). In het kasstroomoverzicht, welke is opgenomen in de jaarrekening 2019, geeft meer inzicht in de mutaties.

12.10. Continuïteitsparagraaf

Met de opname van deze door OCW verplichte paragraaf willen wij iedere belanghebbende of belangstellende kennis laten nemen van de wijze waarop wij omgaan met de financiële gevolgen van het gevoerde en nog te voeren beleid. Het aangaan van het gesprek hierover met de verschillende geledingen binnen de school is echter minstens zo belangrijk dan de cijfers in deze paragraaf.

De continuïteitsparagraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

Personele bezetting en leerlingenaantallen;
De meerjarenbegroting;
Rapportage risicobeheersingssysteem;
Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden;
Rapportage van het toezichthoudend orgaan.

Begin 2020 kregen wij wereldwijd te maken met de coronacrisis. Ook onze scholengroep ondervindt hiervan de verstrekende gevolgen. Er is versneld sterk ingezet op digitaal onderwijs, er is hiervoor geïnvesteed in ICT-technologie, software en verbindingen. Welke impact deze crisis verder op onze scholengroep zal hebben voor de komende jaren is onduidelijk evenals de eventueel financiële

gevolgen. In de onderstaande meerjarenbegroting en meerjarenbalansen kon hier daarom ook nog geen rekening mee worden gehouden.

12.11. Kengetallen personeel en leerlingen

Onderstaand de kengetallen per 31 december 2019 (realisatie) en 31 december 2020 tot en met 2022 (prognose) van de personele bezetting. De leerlingenaantallen geven steeds de stand per 1 oktober aan.

Kengetal (stand 31 december)	2019	2020	2021	2022
Personele bezetting in FTE*	271	258	250	238
- Schoolleiding	19	17	17	17
- Personeel primair proces	205	194	186	174
- Ondersteunend personeel	47	47	47	47
Aantal leerlingen naar de stand van 1 oktober excl. vavo	3.028	2.989	2.922	2.876

*Bruto fte, exclusief vervanging, inclusief stagiaires en vrijwilligers

Onder schoolleiding vallen bij ons het College van Bestuur, de locatiedirecties en de teamleiders. De genoemde cijfers voor het personeel primair proces zijn sterk afhankelijk van de ieder jaar te kiezen docent/leerling ratio. De huidige samenwerking met het Bornego College en de toekomstige bestuurlijke samenwerking (vanaf 2021) maakt dat de inschatting van het aantal fte lastiger wordt omdat er twee (moeder)scholen bij betrokken zijn inclusief hieraan verbonden in- en uitdetacheringen. De prognose van onze leerlingenaantallen is gebaseerd op de basisprognose van VOION en er is duidelijk sprake van een krimpscenario. In de praktijk blijken echter toch steeds wel afwijkingen te ontstaan.

12.12. Meerjarenbegroting en balans

Onderstaand (prognose)balansen per 31 december tot en met het kalenderjaar 2022.

Activa	2019	2020	2021	2022
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Materiële VA	3.041	2.886	2.578	2.212
Vorderingen	401	209	224	238
Liquide middelen	14.290	13.600	13.172	12.905
Totaal activa	17.732	16.695	15.974	15.355
Passiva				
Eigen vermogen	9.534	8.988	8.522	8.159
Voorzieningen	4.605	4.180	4.010	3.840
Kortlopende schuld	3.593	3.527	3.442	3.356
Totaal passiva	17.732	16.695	15.974	15.355

Het onroerend goed is alleen juridisch eigendom van Sevenwolden en de Gemeente Heerenveen heeft het economisch claimrecht hiervan. Het onroerend goed wordt om deze reden niet geactiveerd op de balans. Het bedrag aan voorzieningen bestaat voornamelijk uit een voorziening groot onderhoud gebouwen op basis van meerjarige onderhoudsplannen en enkele personeelsvoorzieningen. Sevenwolden maakt geen gebruik van lang vreemd vermogen. Alle investeringen worden uit eigen middelen gefinancierd.

Onderstaand de (prognose) exploitatierekeningen tot en met het kalenderjaar 2022 op basis van ons realistisch scenario in de meerjarenbegroting (zonder resultaatbestemming).

Baten	2019	2020	2021	2022
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Rijksbijdragen	27.707	26.742	26.176	25.599
Overige overheids- bijdragen en subsidies	176	129	125	125
Overige baten	1.054	796	775	770
Totaal baten	28.937	27.667	27.076	26.494
Lasten				
Personeelslasten	21.065	21.733	21.007	20.229
Afschrijvingen	897	1.120	1.158	1.241
Huisvestingslasten	1.643	1.794	1.822	1.861
Overige lasten	3.193	3.565	3.550	3.520
Totaal lasten	26.798	28.212	27.537	26.851
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	2.139	-545	-461	-357
Saldo financiële bedrijfsvoering	6	-1	-5	-5
Totaal Resultaat	2.145	-546	-466	-362

De personeelslasten zijn afhankelijk van een jaarlijks vast te stellen docent-leerlingenratio. De inkomsten uit subsidies dalen als gevolg van minder leerlingen (krimpg gebied). De overige lasten dalen niet in gelijke mate mee vanwege het grote aandeel vaste kosten hierin. Samenwerking kan hierin de komende jaren verandering brengen. De afschrijvingsbedragen blijven aanzienlijk vanwege doorgaande investeringen in voornamelijk ICT (hardware). De huisvestingslasten zullen uiteindelijk moeten dalen door aanpassingen in de gebouwsituatie en hiermee ook het in lijn brengen van het aantal m2 op leerlingenaantal. Sevenwolden investeert in vernieuwing van het onderwijs en samenwerking met andere partners. Dit heeft invloed op het exploitatieresultaat. In nevenstaand overzicht wordt geen rekening gehouden met een voorgenomen bestuurlijke samenwerking met het Bornego College met ingang van 2021.

12.13. Risicobeheersings- en controlesystemen

Onze scholengroep moet voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. De maatschappij mag voorbeeldgedrag verwachten en als scholengroep kunnen wij ons geen reputatieschade veroorloven. Om een betrouwbare partner te zijn, is het van belang dat de interne organisatie in control is. Met de auditcommissie van onze Raad van Toezicht is minimaal 2x per jaar overleg over alle financiële aangelegenheden zoals de (meerjaren)begroting, de jaarrekening, huisvesting en risicomanagement.

a. Risicomanagement

Risicomanagement helpt bij het realiseren van strategische en operationele doelstellingen door het continu inventariseren, beoordelen, analyseren en beheersen van de belangrijkste risico's. Het kwantificeren bevat natuurlijk een zekere mate van subjectiviteit en de waarde van risicomanagement moet daarom niet overschat worden maar geeft wel een redelijke indicatie van de noodzakelijke buffer.

Eind 2019 heeft een update plaatsgevonden van de risico's en de kwantificering daarvan. Conclusie daaruit is dat ons eigen vermogen voldoende buffer heeft om het hoofd te kunnen bieden aan risico's die zich kunnen aandienen. Risicomanagement is een cyclisch proces. Door steeds te werken aan risico's trachten wij de buffer steeds op een lager niveau te brengen waardoor er extra middelen naar het onderwijs kunnen. Naast het algemene risicomanagement hebben wij in de jaarlijkse begroting ook een paragraaf opgenomen die specifiek ingaat op de risico's bij de betreffende begroting.

b. Plan- en control cyclus

Binnen onze scholengroep hebben wij een goede werking van de PDCA-cyclus. Deze is van belang om onze scholengroep in control te hebben en te houden. Onze begrotings- en budgetcyclus is een onderdeel van deze plan- en control cyclus. Er wordt gewerkt met budgethouders, budgetbeheerders en bestellers, ieder met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Er is dagelijks online inzage in de uitputting van de budgetten. Binnenkomende facturen zijn of worden gedigitaliseerd en worden online geautoriseerd door de budgethouder en budgetbeheerder. Voorafgaand aan de definitieve betaling voert de controller en/of de bestuurder nog een laatste check uit.

De bestuurder en de Raad van Toezicht ontvingen in 2019 per kwartaal de financiële stand van zaken. Daarnaast wordt ook met regelmaat een eindejaarprognose opgesteld. De uitgaven voor lonen en salarissen worden intern maandelijks gemonitord en met het CvB besproken. Verder wordt de auditcommissie voortdurend op de hoogte gehouden van financiële ontwikkelingen welke zich

voordoen na het opstellen van de begroting. Aan de auditcie van de RvT is een overzicht verstrekt van de verschillende rapportages en verschijningsdata gekoppeld aan de jaarplanning van de vergaderingen. De RvT heeft een eigen toezichtkader.

c. Onderwijskundige eenheden (OE)

Er wordt gewerkt met onderwijskundige eenheden. Het College van Bestuur heeft bewust gekozen voor onderwijskundige eenheden met een meer centrale regie op formatie en kosten. Vooral de centrale regie op de formatie heeft er voor gezorgd dat er meer control is op de fte inzet maar met behoud van autonomie van de locaties. De maandelijkse salarismonitor is een goed hulpmiddel om deze kosten te monitoren en in de hand te houden.

d. Meerjarenbegroting

In het voorjaar van 2020 is een nieuwe beleidsrijke meerjarenbegroting 2020-2023 gemaakt met een realistisch scenario. Er blijven natuurlijk altijd onzekere factoren die van grote invloed kunnen zijn op de toekomst, zoals mutaties in leerlingenaantallen en bekostiging door OCW). In het voorjaar van 2021 ondergaat deze meerjarenbegroting weer een update.

Om onze goede financiële positie te borgen is het niet per definitie noodzakelijk een sluitende (meerjaren)begroting te hebben maar streven wij naar een stabiele gezonde financiële positie van onze scholengroep. Onze Raad van Toezicht heeft ingestemd met dit uitgangspunt.

e. Vertrouwen

Vertrouwen en het sturen hierop is een belangrijke soft-control binnen onze organisatie. De leidinggevendenden binnen onze organisatie spelen hierin een belangrijke rol want met de juiste gekwalificeerde mensen op de juiste plaats kun je soms controles anders of geautomatiseerd uitvoeren.

f. Accountant

Wij laten onze jaarrekening en het bestuursverslag controleren door een registeraccountant. Sinds de jaarrekening 2015 wordt de jaarrekening en het verslag gecontroleerd door Van Ree accountants. Als onderwijsinstelling zijn wij verplicht een controleverklaring van een registeraccountant bij de jaarrekening te leveren. De accountant levert jaarlijks een accountantsverslag met bevindingen bij de controle van de jaarrekening. Dit accountantsverslag wordt aan de RvT ter beschikking gesteld. Het CvB ontvangt indien gewenst of noodzakelijk een managementletter.

Van Ree zal voor het laatst de jaarrekening 2020 controleren van onze scholengroep. Daarna zal een nieuwe offerteprocedure doorlopen worden voor de controle vanaf de jaarrekening 2021 en verder. Deze offerteprocedure zal in de loop van 2020 gestart worden in samenwerking met het Bornego College met wie wij vanaf 2021 een samenwerkingsbestuur trachten te realiseren.

12.13.1. Belangrijkste risico's en onzekerheden

Risico's specifiek:

Eind 2019 hebben wij een nieuwe inventarisatie gedaan van onze grootste en belangrijkste risico's (kwalitatief en kwantitatief). Enkele grote(re) risico's die wij in beeld hebben en waar wij voortdurend aan werken zijn de volgende:

- onzekere en instabiele financiering vanuit de overheid en de late berichtgeving hierover;

- financiële haalbaarheid innovatieve ontwikkelingen;
- Het inspelen op de krimp: de samenwerking met andere scholen;
- ICT ontwikkelingen, de investeringen hierin en het gebruik hiervan door het onderwijsveld;
- Conflicten, wachtgeld en andere uitkeringen;
- afwijkingen van het leerlingenaantal ten opzichte van de (VOION) prognose(s);

Het eigen vermogen van onze scholengroep heeft twee functies, namelijk een financieringsfunctie en een bufferfunctie. De benodigde buffer voor risico's wordt berekend aan de hand van de uitgevoerde risico-inventarisatie en een kans-impactanalyse. Op grond van onze uitgevoerde berekeningen via ons eigen berekeningsmodel wordt de benodigde bufferfunctie voor de komende jaren geschat op ongeveer € 4,4 mln. Het aanwezig buffervermogen ligt daar circa € 0,7 mln. boven, dit is ongeveer het bedrag dat in het eigen vermogen opgenomen is als bestemmingsreserve voor onderwijsinnovatie en oplossen van knelpunten. De berekeningen bevatten uiteraard altijd een bepaalde mate van subjectiviteit.

Risico's algemeen:

Kredietrisico:	De vorderingen uit hoofde van debiteuren betreffen vorderingen op subsidieverstrekkers en vorderingen op overige debiteuren. Het kredietrisico inzake deze vorderingen is beperkt.
Rente risico:	Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in het credit rentepercentage op de bank/spaartegoeden.
Prijrisico:	Sevenwolden heeft diverse inkoopcontracten afgesloten waarin prijsafspraken zijn gemaakt. Derhalve is het prijsrisico dat Sevenwolden loopt beperkt.
Kasstroomrisico's:	Sevenwolden heeft voldoende financiële middelen om op korte en lange termijn te voldoen aan haar financiële verplichtingen.

12.13.2. Rapportage toezichthoudend orgaan

Met betrekking tot de rapportage van het toezichthoudend orgaan is in het begin van dit jaarverslag de verantwoording en de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht opgenomen.

12.13.3. Majeure investeringen en doordecentralisatie

In 2019 werden geen majeure investeringen gedaan en ook voor 2020 worden geen majeure investeringen verwacht. Onder en majeure investering wordt verstaan een investering van 15% of meer van de totale baten.

Van volledige doordecentralisatie van de huisvesting is geen sprake. Er lopen met de Gemeente Heerenveen wel gesprekken over dit onderwerp en worden berekeningen uitgevoerd.

Vastgesteld op 25 mei 2020 door het College van Bestuur:

De heer drs. H. Schoenmaker (*voorzitter*)

Goedgekeurd op 25 mei 2020 door de Raad van Toezicht:

De heer Q.G. Adema (*voorzitter*)

Mevrouw drs. L. Gerner (*secretaris*)

13. Jaarrekening

Balans per 31 december 2019

		2019		2018	
		EUR		EUR	
		x € 1.000		x € 1.000	
	Vaste activa				
1.2	Materiële vaste activa	3.041		2.691	
	Vlottende activa				
1.5	Vorderingen	401		333	
1.7	Liquide middelen	14.290		12.728	
		14.691		13.061	
			17.732		15.752
	Eigen vermogen				
2.1	Eigen vermogen	9.534		7.389	
	Vreemd vermogen				
2.2	Voorziening	4.605		5.207	
2.4	Kortlopende schulden	3.593		3.156	
			17.732		15.752

Staat van baten en lasten over 2019

	2019 EUR x € 1.000	Begroting 2019 EUR x € 1.000	2018 EUR x € 1.000
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	27.707	26.389	27.208
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	176	139	45
3.5 Overige baten	1.054	784	1.462
Totaal baten	28.937	27.312	28.715
Lasten			
4.1 Personeelslasten	21.065	21.468	22.063
4.2 Afschrijvingen	897	892	925
4.2 Waardevermindering		-	-
4.3 Huisvestingslasten	1.643	1.716	1.561
4.4 Overige lasten	3.193	3.692	3.363
Totaal lasten	26.798	27.767	27.912
Saldo baten en lasten	2.139	455-	803
5. Financiële baten	6	6	8
Netto resultaat	2.145	449-	811

Kasstroomoverzicht over 2019

	2019 EUR x € 1.000	2018 EUR x € 1.000
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten gecorrigeerd voor:	2.145	803
Afschrijvingen	887	915
en afwaarderingen via staat baten&lasten	-	-
Mutatie voorzieningen	603-	147
	284	1.062
Veranderingen in vlottende middelen		
Vorderingen	75-	259
Schulden	437	172-
	362	87
Ontvangen interest	7	15
Betaalde interest		
	7	15
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	653	1.164
Kasstroom uit investerings-activiteiten		
Investerings in materiële vaste activa	1.236-	531-
Desinvesteringen in materiële vaste activa		
Investerings in financiële vaste activa		
Totaal kasstroom uit inv. activiteiten	1.236-	531-
Kasstroom uit financierings-activiteiten		
Nieuw opgenomen leningen		
Aflossing langlopende schulden		
Totaal kasstroom uit financierings-activiteiten		
Mutatie liquide middelen	1.562	1.436

Toelichting op de jaarrekening 2019

Algemeen

De organisatievorm van de Openbare Scholen Groep Sevenwolden is een stichting; zij is statutair gevestigd te Heerenveen. Het bestuur is gehuisvest aan de Ds. Kingweg 10, 8446 KZ Heerenveen. De voornaamste activiteit van Stichting Openbare Scholen Groep Sevenwolden bestaat uit het geven van voortgezet onderwijs aan jongeren van 12 t/m 18 jaar.

Grondslagen

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De in de jaarrekening 2019 genoemde bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in euro's. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Sevenwolden waardeert de activa tegen de historische verkrijgingsprijs.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen, en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Consolidatie

Volgens RJ 660-506 hoeven in de geconsolideerde jaarrekening geen gegevens te worden opgenomen van partijen van wie de gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is voor het geheel (art. 2:407 lid BW). In dit geval zijn er geen gegevens opgenomen van de stichting Beheer VMBO-plein te Heerenveen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Alleen bij de voorzieningen wordt gebruik gemaakt van schattingen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden. Sevenwolden maakt geen gebruik van afgeleide instrumenten (derivaten). Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden en overlopende passiva worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa.

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegerekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur, andere vaste bedrijfsmiddelen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa, worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Afschrijvingen:

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

In het algemeen worden hierbij de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

➤ Computers, hardware	25%	(4 jaar)
➤ Devices docenten	33,3%	(3 jaar)
➤ Audiovisuele hulpmiddelen	20%	(5 jaar)
➤ Huishoudelijke apparatuur	15%	(6,7 jaar)
➤ Schoolmeubilair	7%	(15 jaar)
➤ Inrichting vaklokalen	10%	(10 jaar)
➤ Kantoormeubilair	10%	(10 jaar)
➤ Overige inventaris	10%	(10 jaar)
➤ Klassensets boeken	100%	(1 jaar)
➤ Gebouwen	3-25%	

Op grond van de economische- en/of technische levensduur van een activum kan het afschrijvingspercentage van een activum afwijken de hierboven genoemde percentages.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen wordt de algemene reserve gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur.

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingreserve spaarbepo, bestemmingsreserve onderwijsontwikkeling, de bestemmingsreserve cao ontwikkelingen en bestemmingsreserve werkdrukverlichting. Conform de jaarverslaggevingvoorschriften van OCW, is het exploitatieresultaat over 2019 al in de stand per 31-12-2019 verwerkt. De in de jaarrekening gepresenteerde balans is daarom na resultaatverdeling. Een nadere uiteenzetting van de reserves is opgenomen in de toelichting op de balans. Reserves worden gevormd conform de door het bestuur daartoe genomen besluit dan wel op grond van ministeriële regelgeving.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de onderhoudsvoorzieningen, personele voorzieningen en de reorganisatievoorziening gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen. Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
- het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en
- er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Uitzondering op voorgaande voorwaarden betreft de egalisatievoorziening voor groot onderhoud. De toevoegingen aan deze voorziening zijn bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

Op grond hiervan zijn in de afgelopen jaren (egalisatie)voorzieningen getroffen voor:

- Onderhoud gebouwen;
- Spaarverlof;
- Jubilea;
- Wachtgeldverplichtingen en langdurig zieken;
- Duurzame inzetbaarheid LPB;

- Duurzame inzetbaarheid géén LPB;
- Reorganisatie OD.

Voorziening Spaarverlof

De voorziening Spaarverlof is gevormd voor personeelsleden die gedurende 4 of meer schooljaren 60 klokuren per jaar hebben gespaard en dit in een aaneengesloten periode gaan opnemen. De waardering van de voorziening wordt bepaald op basis van de gemiddelde personele last.

Voorziening Jubilea

Jubilea worden toegerekend aan de periode waarin de rechten daarvoor worden opgebouwd. Opbouw van deze voorziening vindt plaats op basis van een vast bedrag per medewerker.

Voorziening wachtgeldverplichtingen en langdurig zieken

Sinds de afschaffing van het Participatiefonds per 1 januari 2007 zijn scholen deels eigen risicodragers voor wachtgelduitgaven. Van de wachtgelduitgaven wordt 75% verevend tussen de scholen; dit deel wordt begroot en verrekend in de exploitatie. Voor de overige 25% dragen scholen volledig eigen risico; wij berekenen voor de betrokken werknemers het wettelijk en bovenwettelijk deel. De waardering van de voorziening wordt bepaald op basis van de individuele situatie per medewerker en correspondentie met het UWV en WWplus.

Daarnaast is vanaf 2018 hier de voorziening voor langdurig zieken aan toegevoegd voor situatie dat de werknemer op balansdatum boekjaar ziek was én dat de verwachting is dat de betreffende werknemer niet meer in actieve dienst zal terugkeren. De voorziening wordt gevormd op basis van de principes van een 'verlieslatend contract'; er is namelijk een dienstverband, waarbij de werkgever wel zal moeten blijven betalen maar daar tegenover geen arbeidsprestatie krijgt geleverd. De grondslag voor dit onderdeel van de voorziening is een twee jaarlonen, éénmaal 100% en éénmaal 70%.

Voorziening Duurzame inzetbaarheid LPB

Bij de totstandkoming van de nieuwe cao per 1-8-2014 kunnen werknemers hun uren in het kader van leeftijdsbewust personeelsbeleid (LBP) sparen.

Sevenwolden treft een voorziening voor de nog niet ingezette LBP-uren. De waardering van de voorziening wordt bepaald op basis van een gemiddeld tarief per medewerker.

Voorziening Duurzame inzetbaarheid géén LPB

Deze voorziening is gevormd voor de kosten van onze eigen regeling duurzame inzetbaarheid (generatiepact 50% werken – 70% loondoorbetaling – 100% pensioenpremie doorbetaald). Uit deze voorziening wordt de vervanging geregeld van de deelnemers aan deze regeling. Met ingang van 2019 kan niet meer ingestroomd worden in deze regeling.

De waardering van de voorziening wordt bepaald aan de hand van begrote vervangingskosten.

Voorziening Reorganisatie OD

Eind 2013 is een begin gemaakt met de reorganisatie van de ondersteunende diensten gericht op een efficiënte inrichting van werkprocessen. De waardering van de voorziening wordt bepaald op basis van een gemiddelde uitkeringsverwachting van af te vloeien werknemers en te verwachten materiële kosten volgend uit het sociaal plan.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een

overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Opbrengstverantwoording

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben, volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige baten

Overige baten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de bate op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening/levering op balansdatum is verricht, betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienst/levering te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Toelichting op de balans

Vergelijking met de balansposten van het vorige jaar en toelichting op de balans per 31 december 2019.

ACTIVA

1.2 Boekwaarde materiële vaste activa € 3.041.000

	Cumulatieve aanschafwaarde 31-12-2018	Cumulatieve afschrijving t/m 2018	Boekwaarde 31-12-2018	Investering 2019	Afschrijving 2019	Cumulatieve aanschafwaarde t/m 2019	Cumulatieve afschrijvingen t/m 2019	Boekwaarde 31-12-2019
1.2.1 Gebouwen	1.143.000	375.000	768.000	538.000	202.000	1.681.000	577.000	1.104.000
1.2.2 Inventaris en apparatuur	10.984.000	9.060.000	1.924.000	698.000	685.000	11.682.000	9.745.000	1.937.000
Totaal	12.127.000	9.435.000	2.692.000	1.236.000	887.000	13.363.000	10.322.000	3.041.000

1.2.1 Gebouwen

Er is in 2019 € 417.000 geïnvesteerd in nieuwe semi-permanente huisvesting bij locatie Fedde Schurer. Deze semi-permanente huisvesting zal in 4 jaar worden afgeschreven. Daarnaast zijn er diverse aanpassingen gedaan in de bestaande schoolgebouwen ter waarde van € 121.000. Deze aanpassingen zijn ineens afgeschreven.

1.2.2 Inventaris en apparatuur

Er werd in 2019 voor ruim € 81.000 minder geïnvesteerd dan begroot. Dit verschil is ontstaan doordat een aantal investeringen niet hebben plaatsgevonden. Het maken van onderwijskeuzes op ICT gebied neemt vaak meer tijd dan verwacht. Daarnaast zijn de investeringen op de vaklokalen, op meubilair en overige inventaris lager dan begroot omdat deze investeringen of niet hebben plaatsgevonden of doordat investeringen prijstechnisch voordeliger zijn uitgevoerd dan begroot.

1.5 Vorderingen €401.000(<

		balans 31-12-2019	Balans 31-12-2018
1.5.1	Debiteuren	251.000	125.000
	voorziening oninbaarheid	-51.000	-64.000
1.5.3	Verbonden partijen	100.000	100.000
	Af: voorziening oninbaarheid	-100.000	-100.000
1.5.6	Diverse overlopende activa	201.000	272.000
	Totale vorderingen	401.000	333.000

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar met uitzondering van 1.5.1 debiteuren. Deze post is opgesplitst in € 192.000 korter dan een 1 jaar en € 8.000 langer dan 1 jaar.

1.5.1 Debiteuren

De debiteuren betreft de gefactureerde ouders voor de ouderbijdragen en overige debiteuren. Deze post is hoger ten opzichte van vorig jaar omdat we in 2019 zelf facturen naar ouders hebben gestuurd voor schooldevices welke ouders via school hebben aangeschaft. Deze zijn deels op afbetaling aangeboden. € 5.000 hiervan zal in 2020 betaald worden en € 8.000 zal in 2021 en 2022 betaald worden. Daarnaast is deze post hoger omdat de ouderbijdragen voor zowel de schoolspecifieke kosten als voor een aantal schoolreizen, welke in 2020 zullen plaatsvinden, eerder

gefactureerd zijn dan in 2018 het geval was. De voorziening oninbaarheid van de ouderbijdragen is iets verlaagd ten opzichte van vorig jaar omdat het risico van oninbaarheid is bijgesteld.

1.5.2 Verbonden partijen

De openstaande vordering op Stichting Beheer VMBO-plein te Heerenveen bedraagt momenteel nog € 100.000,-. Deze vordering hangt samen met onderwijsactiviteiten die Sevenwolden bij deze stichting onderbrengt. Omdat de verwachting is dat deze vordering voor het resterende deel oninbaar is, heeft het College van Bestuur reeds in 2011 een voorziening voor oninbaarheid getroffen. Deze stichting zal naar verwachting in de loop van 2020 ontbonden worden.

1.5.6 Diverse overlopende activa

Het saldo onder de post diverse overlopende activa is € 71.000,- lager dan 2018. Onder de diverse overlopende activa staan de volgende vorderingen opgenomen:

- Intrestvergoeding over de banktegoeden € 6.000,- (2018: € 7.000,-). Dit verschil wordt veroorzaakt door de lage rente;
- Vooruitbetaalde schoolreiskosten € 88.000,- (2018: € 99.000,-);
- Nog te factureren € 4.000,- (2018: € 25.000,-). In 2019 zijn waar mogelijk de facturen reeds in december verzonden.;
- Vooruitbetaalde kosten € 98.000,- (2018: € 43.000,-). Bedrijven sturen hun facturen steeds eerder naar de klant waardoor bij de jaarovergang deze kosten op de balans werden geboekt.
- In 2019 is het ESF-project 2017-2018 afgewikkeld. Ultimo 2019 is er dan ook geen vordering meer op ESF projecten (2018: € 74.000).
- Overige vorderingen en overlopende activa bestaande uit diverse kleine posten € 5.000,- (2018: € 24.000,-).

1.7 Liquide middelen € 14.290.000

		Balans	Balans
		31-12-2019	31-12-2018
1.7.2	Tegoeden op bank- en spaarrekeningen	14.290.000	12.724.000
1.7.1	Kasmiddelen	0	4.000
	Totale liquide middelen	14.290.000	12.728.000

De liquide middelen zijn ondergebracht bij de ABN AMRO. Hiervan is € 10.704.000,- geplaatst op een zakelijke rekening met een opvraagtermijn van 31 dagen. De overige liquide middelen zijn direct opeisbaar.

In het kasstroomoverzicht kunnen de kasstromen gevolgd worden.

PASSIVA

2.1 Eigen vermogen € 9.534.000

	Saldo 31-12-2018	Bestemming exploitatiesaldo	Overige mutaties	Saldo 31-12-2019
2.1.1 Algemene reserve	6.754.000	1.350.000		8.104.000
2.1.2 Bestemmingsreserve spaarbapo	13.000	4.000-	-	9.000
2.1.2 Bestemmingsreserve onderwijsontw.	622.000	69.000		691.000
2.1.2 Bestemmingsreserve cao onderhandelingen	-	255.000		255.000
2.1.2 Bestemmingsreserve werkdrukverlichting	-	475.000		475.000
Totaal eigen vermogen	7.389.000	2.145.000	-	9.534.000

Het netto resultaat is € 2.145.000,- positief. De resultaatverdeling is als volgt:

- Ten gunste van de algemene reserve € 1.350.000;
- Ten laste van de bestemmingsreserve spaarbapo € 4000;
- Ten gunste van de bestemmingsreserve onderwijsontwikkeling € 69.000;
- Ten gunste van de bestemmingsreserve CAO onderhandelingen € 255.000;s
- Ten gunste van de bestemmingsreserve werkdrukverlaging € 475.000.

2.1.1 Algemene reserve

Van het netto resultaat gaat € 1.488.000 naar de algemene reserve.

2.1.2 Bestemmingsreserve spaarbapo

De bestemmingsreserve bapo is ontstaan in 2010 na de invoering van de gewijzigde Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO) waarin is opgenomen dat toekomstige lasten voortvloeiende uit de bapo-regeling als periodekosten dienen te worden beschouwd. De tot 2010 hiervoor in stand gehouden voorziening is in 2010 omgezet naar een bestemmingsreserve. Aan deze bestemmingsreserve worden uitgaven onttrokken die betrekking hebben op bapo-rechten waarvoor deze bestemmingsreserve is gevormd.

2.1.2 Bestemmingsreserve onderwijsontwikkeling

Deze bestemmingsreserve is voor het eerst gevormd vanuit de resultaatbestemming van 2016. Aan deze bestemmingsreserve kan worden onttrokken om innovatieontwikkelingen en knelpunten in de onderwijsontwikkeling te kunnen financieren. In het algemeen kan niet worden aangegeven in welk jaar onttrekking zal plaatsvinden.

In 2019 komen de kosten met betrekking tot de onderwijsontwikkeling 1 AVO (€ 30.000) en in de doorontwikkeling van de administratiesoftware AFAS (€ 1.000) ten laste van deze bestemmingsreserve.

Voor toekomstige onderwijsontwikkelingen wordt aan deze bestemmingsreserve in 2019 € 100.000 toegevoegd.

2.1.2 Bestemmingsreserve cao onderhandelingen

In 2019 is de GPL vanuit het Ministerie opgehoogd voor de gevolgen van de cao onderhandelingen en premiestijgingen. Echter de cao is nog niet volledig uitgewerkt. Er wordt nog een eenmalige uitkering verwacht. Er is daardoor geld over wat in 2019 besteed had moeten worden maar nu doorgeschoven wordt naar 2020. Om de exploitatie van 2020 hier niet extra mee te belasten wordt een bestemmingsreserve gevormd (totaal € 255.000).

2.1.2. Bestemmingsreserve Werkdrukverlichting.

In december 2019 is nog een aanzienlijk bedrag overgemaakt door het Ministerie OCW voor werkdrukverlichting en terugdringen lerarentekort. Het bedrag moet in 2019 als bate verantwoord worden maar moet besteed worden in 2020 en 2021 (totaal € 475.000).

2.2 Voorzieningen € 4.605.000

Voorzieningen	Saldo	Dotatie	Onttrekking	Saldo	Onderverdeling saldo 31-12-2019	
	31-12-2018	2019	2019	31-12-2019	< 1 jaar	> 1 jaar
2.2.3 Groot onderhoud	2.715.000	362.000	399.000	2.678.000	600.000	2.078.000
Overige voorzieningen						
2.2.1 Voorz. Spaarverlof	186.000	76.000-	5.000	105.000	5.000	100.000
2.2.1 Voorz. Jubilea	261.000	42.000	37.000	266.000	37.000	229.000
2.2.1 Voorz. Personeelsverplichtingen	1.064.000	176.000-	218.000	670.000	206.000	464.000
2.2.1 Voorz. Duurz Inzetbaarheid (LBP)	568.000	156.000	93.000	631.000	93.000	538.000
2.2.1 Voorz. Duurz Inzetbaarheid (geen LBP)	153.000	103.000-	-	50.000	102.000	52.000-
2.2.1 Voorz. Reorganisatie	260.000		55.000	205.000	56.000	149.000
	2.492.000	157.000-	408.000	1.927.000	499.000	1.428.000
Totaal voorzieningen	5.207.000	205.000	807.000	4.605.000	1.099.000	3.506.000

In de inleiding op de jaarrekening worden de grondslagen van de voorzieningen verder toegelicht en de onttrekkingen en dotaties worden verder toegelicht bij het onderdeel lasten.

2.4 Kortlopende schulden € 3.593.000,-

	Balans 31-12-2019	Balans 31-12-2018
2.4.3 Crediteuren	263.000	513.000
2.4.3 Crediteuren: verbonden partijen	33.000	20.000
2.4.7 Belastingen en sociale verzekeringen	842.000	894.000
2.4.7 Af te dragen BTW	5.000	9.000
2.4.8 Schulden inzake pensioenen	280.000	260.000
2.4.9 Bindingstoelage	71.000	82.000
2.4.9 Personeelsfonds	6.000	7.000
2.4.9 Netto salarissen	10.000	6.000
2.4.9 Overige subsidies	294.000	62.000
2.4.9 Overige overlopende passiva	317.000	265.000
2.4.10 Vooruitgefactureerde ouderbijdragen	184.000	66.000
2.4.10 Vakantiegeld	677.000	693.000
2.4.10 Verlofdagen	365.000	163.000
2.4.10 Subsidies OCW geormerkt	46.000	116.000
2.4.10 Subsidies OCW niet geormerkt	200.000	-
Totaal kortlopende schulden	3.593.000	3.156.000

2.4.3 Crediteuren

De crediteurenstand per ultimo 31 december 2019 is € 237.000 lager ten opzichte van 2018. Deze lagere stand komt omdat alle facturen met betrekking tot 2019 zoveel mogelijk in december voldaan zijn.

2.4.7 en 2.4.8 Belastingen en sociale verzekeringen, schulden inzake pensioenen

Ultimo 2019 moeten de belastingen en sociale verzekeringen voor de maand december nog afgedragen worden.

2.4.9 Bindingstoelage

Dit betreft de tot ultimo 2019 opgebouwde reservering over de periode september–december 2019. De bindingstoelage wordt in augustus 2020 uitbetaald.

2.4.9 Personeelsfonds

Betreft het in het verleden gespaarde bedragen van werknemers van de voormalige medewerkers van de Centrale Dienst.

2.4.9 Overige subsidies

Onder deze post valt de resterende vooruitontvangen investeringssubsidie ad € 34.000,- (2018 € 43.000) en Techniek tastbaar € 33.000 (2018: € 3.000). In 2019 zijn de volgende nieuwe subsidies toegekend welke in 2020 en verder besteed zullen worden: impuls baankansen fryslân € 30.000, subsidie Frysk € 3.000, subsidie Visueel gehandicapten € 9.000 en, en de subsidie vaststellingscommissie VMBO (€ 3.500), subsidie Schoolbudget restsaldo LWOO-PRO 2019 (€ 130.000), subsidie stay in school (€ 8.000) en de beschikking bestemmingsfonds 2018 volgens besluit bestuur d.d. 19-06-2019 (€ 44.000) opgenomen.

In 2018 waren onder deze post ook een aantal kleine vooruitontvangen subsidies opgenomen (totaal € 16.000). Deze subsidies zijn in 2019 besteed.

2.4.9 Overige overlopende passiva

De post overige overlopende passiva is € 40.000,- hoger dan 2018.

Onder deze post is onder andere opgenomen: TAN-verplichting € 77.000,- (in 2018: € 81.000,-), nog te betalen kosten € 225.000,- (in 2017: € 237.000,-), de nog te verrekenen bijdragen van ouders voor de lease van de devices (€ 24.000,-) en de overige reguliere kosten waarvoor de factuur nog wordt verwacht (€ 201.000,-).

2.4.10 Vooruitgefactureerde ouderbijdragen

Onder de vooruitgefactureerde ouderbijdragen is de ouderbijdrage, die reeds gefactureerd is in 2019 maar bestemd is voor het boekjaar 2020, geboekt. Deze opbrengst zal in 2020 vrijvallen. Deze post is in 2019 (€ 183.000) toegenomen ten opzichte van 2018 (€ 66.000) omdat de schoolspecifieke ouderbijdrage en ouderbijdragen voor schoolreizen welke betrekking hebben op 2020 eerder gefactureerd zijn dan in 2018.

2.4.10 Vakantiegeld

Dit betreft de tot ultimo 2019 opgebouwde vakantietoelage welke in mei 2020 uitbetaald wordt.

2.4.10 Verlofdagen

Reservering voor verlofdagen geschiedt op basis van aantal openstaande verlofdagen ultimo het boekjaar. In 2019 is hieraan een extra dotatie gedaan in verband met de ingeschatte extra kosten welke door een betere registratie nu inzichtelijk is.

2.4.10 Subsidies OCW geormerkt

Onder de geormerkte subsidies is de studieverlof lerarenbeurs (€ 14.000) en de prestatiesubsidie VSV vast opgenomen (€ 32.000). Zie ook model G op de volgende pagina.

2.4.10 Subsidies OCW niet-geormerkt

Onder de niet-geormerkte OCW subsidie is de nog niet bestede subsidie VMBO Techniek (€ 200.000) opgenomen. Deze subsidie zal in de resterende maanden van het schooljaar 2019-2020 besteed worden.

Model G Verantwoording niet geoormerkte en geoormerkte subsidies OCW

Model G Verantwoording geoormerkte subsidies OCW							
G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13, lid2 sub a)							
Omschrijving	brinnr.	toewijzing kenmerk	verg.jr.	bedrag van de toewijzing	ontvangen t/m prestatie afgerond? ja/nee	opname balans	
Lerarenbeurs	14FW	929568-1	2018	41.146	41.146	ja	0
Lerarenbeurs	14FW	933847-1	2018	5.786	5.786	ja	0
Lerarenbeurs	05AC	929849-1	2018	12.987	12.987	ja	0
Technisch VMBO	05AC	923534-1	2018	144.789	144.789	ja	0
				204.708	204.708		0
Technische VMBO	14FW	963759-2	2019	4.505	4.505	ja	0
Technische VMBO	05AC	963689-2	2019	275.330	275.330	nee	200.000
Lerarenbeurs	14FW	1007706-1	2019	24.087	24.087	nee	14.052
				303.922	303.922		214.052
G2. Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13, lid2 sub b)							
G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar							
Omschrijving	brinnr.	toewijzing kenmerk	verg.jr.	bedrag van de toewijzing	ontvangen t/m totale kosten		
				€	€	€	
G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar							
Omschrijving	brinnr.	toewijzing kenmerk	verg.jr.	bedrag van de toewijzing	saldo 31-12-2019	prestatie afgerond? ja/nee	lasten verslagjaar
				€	€		€

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Bapo

Tot 1 januari 2010 werd voor toekomstige lasten uit de bapo-regeling (art. 15.10, bijlage 7 van de CAO voor VO 2008-2010 e.v.) een voorziening in stand gehouden. Deze voorziening betrof een betrouwbare schatting van het aantal medewerkers dat in de toekomst naar verwachting gebruik zal gaan maken van de bapo-regeling.

Op 4 oktober 2010 heeft de minister van OCW de gewijzigde Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO) gepubliceerd in de Staatscourant (15341). Op basis van de gewijzigde Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO) dienen met ingang van verslagjaar 2010 toekomstige lasten, voortvloeiende uit de bapo-regeling, als periodekosten te worden beschouwd. Hierdoor is het niet meer toegestaan hiervoor een voorziening te vormen dan wel in stand te houden, hetgeen heeft geleid tot een wijziging in de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Vordering ministerie van OCW

In 2006 is de lumpsum omgezet van schooljaar naar kalenderjaar. Hierdoor is er een vordering op het ministerie van OCW ontstaan. De omvang van deze vordering wordt bepaald door de op balansdatum bestaande schuld aan personeel inzake t/m december opgebouwde vakantiegelden, nog te betalen pensioenpremies en loonheffingen over december, met een maximum van 7,5% van de personele bekostiging.

Op de balansdatum is de volgende schuld opgenomen:

Vakantiegeld € 677.000,-

Pensioenpremies € 277.000,-

Loonheffing	€ 845.000,-
Totaal	€ 1.799.000,-

De vordering is maximaal 7,5% van € 21.310.000,- is € 1.598.250,-

De vorderingen zal niet eerder worden geïnd dan op het moment dat de school wordt opgeheven.

Contracten / verplichtingen (bedragen op jaarbasis) Europees aanbesteed:

Bedrijf:	Bedrag:	Looptijd:
Hardware ICT Buyitdirect, Infotheek en SwitchIT	>€ 5.000	2019-2022
Van Dijk Educatie B.V., schoolboeken	€ PM	2018-2021
CSU schoonmaak	€ 274.000	2016-2020
Pro Mereor energie	€ PM	2015-2019
Cirfood (voorheen Cormet Catering)	€ 200.000	2017-2020
PTH audiovisuele middelen	€ PM	2017-2019
Konica Minolta, kopieermachines	€ PM	2018-2021
Heijmans, onderhoud E&W	€ PM	2019-2021
Lantech, Wifi netwerk	€ PM	2019-2021

Toelichting op de staat van baten en lasten 2019

BATEN

3.1 Rijksbijdrage OCW

De hoogte van de rijksbijdrage lumpsum wordt jaarlijks in het najaar vastgesteld voor het volgende jaar (leerlingenaantallen per 1 oktober). Aan het eind van het jaar wordt in het algemeen de hoogte van het lopende jaar aangepast aan de loon- en prijsontwikkelingen.

Overzicht rijksbijdragen OCW

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
3.1.1 Rijksbijdrage lumpsum personeel	21.310.000	20.643.000	21.233.000
3.1.1 Rijksbijdrage lumpsum materieel	2.840.000	2.845.000	2.929.000
3.1.1 Rijksbijdrage schoolboeken	973.000	974.000	995.000
3.1.2 Overige subsidies OCW	1.791.000	1.292.000	1.188.000
3.1.4 Ontvangen doorbetaling rijksbijdrage SWV	793.000	635.000	863.000
Totaal	27.707.000	26.389.000	27.208.000

3.1.1 Rijksbijdrage OCW lumpsum personeel, materieel en schoolboeken

De subsidie lumpsum personeel is hoger dan begroot en hoger dan 2018. Dit heeft te maken met een verhoging van de gemiddelde personele last (GPL) met 3,13%. Dit levert ongeveer € 667.000 extra inkomsten op. Deze verhoging was niet begroot omdat ook de cao- en premiestijging bewust niet in de begroting zijn meegenomen. Daarnaast is de landelijke inhouding voor de collectieve uitkeringen lager dan begroot.

3.1.2 Overige subsidies OCW

Overzicht overige subsidies OCW

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
3.1.2 Nieuwkomers VO	4.000	5.000	18.000
3.1.2 Doorstroom VMBO - MBO	24.000	-	-
3.1.2 curriculumontwikkeling leraren en schoolleiders	13.000	2.000	11.000
3.1.2 Subsidie Technisch Onderwijs in VMBO	130.000	264.000	97.000
3.1.2 Subsidie Werkdrukverlichting	475.000	-	-
3.1.2 Prestatiebox	992.000	905.000	925.000
3.1.2 Prestatiesubsidie VSV	78.000	48.000	60.000
3.1.2 subsidie gehandicapte leerling	24.000	23.000	27.000
3.1.2 Investeringsubsidies	6.000	5.000	6.000
	1.746.000	1.252.000	1.144.000
Geormerkt:			
3.1.2 Lerarenbeurs (subsidie studieverlof)	45.000	40.000	44.000
Totaal	1.791.000	1.292.000	1.188.000

3.1.2 Nieuwkomers vo

Deze aanvullende subsidie is bedoeld voor het verzorgen van onderwijs aan nieuwkomers (leerlingen die korter dan 2 jaar in Nederland zijn) en de extra begeleiding die hiervoor nodig is. Het aantal nieuwkomers laat zich niet begroten.

3.1.2 Curriculumontwikkeling leraren en schoolleiders

Dit betreft een verlenging van een subsidie welke is aangevraagd en ontvangen van € 13.000. Deze subsidie was niet begroot.

3.1.2 Subsidie Technisch Onderwijs in vmbo

Deze subsidie is een vervolg op de in 2018 nieuw beschikbaar gestelde subsidie voor het techniekonderwijs (€ 147.000). Het niet bestede deel hiervan (€ 50.000) is in 2019 vrijgevalen. Deze vrijval was niet begroot. Daarnaast is van de in 2019 beschikbaar gestelde subsidie € 80.000 in 2019 besteed. Het resterende deel (€ 200.000) wordt in 2020 besteed.

3.1.2 Subsidie Werkdrukverlichting

De subsidie werkdrukverlichting is een nieuwe subsidie welke in het najaar van 2019 onverwacht is toegekend door het Ministerie. De middelen worden bij de resultaatverdeling ondergebracht in een bestemmingsreserve en dit zal in 2020 en 2021 besteed worden aan werkdrukverlichting.

3.1.2 Prestatiebox

De subsidie Prestatiebox is hoger dan begroot omdat het bedrag per leerling hoger is vastgesteld dan eerder door OCW werd aangegeven. De subsidie is daardoor ook hoger dan in 2018 als gevolg van een hoger vastgesteld bedrag per leerling.

3.1.2 Lerarenbeurs (subsidie studieverlof)

Het aantal aanvragen van medewerkers is in 2019 vrijwel gelijk aan de aanvragen in 2018 en conform begroting.

Deze subsidie laat zich moeilijk begroten omdat pas eind van het jaar inzichtelijk wordt welke werknemers een lerarenbeurs hebben aangevraagd. Meer aanvragen door docenten betekent ook dat er over het algemeen ook extra fte's worden ingezet.

3.1.3 Ontvangen doorbetaling rijksbijdrage SWV

		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
		2019	2019	2018
3.1.3	Ontvangen doorbetaling rijksbijdrage SWV	793.000	635.000	863.000

Onder deze post worden de subsidies geboekt die OSG Sevenwolden ontvangt vanuit het Samenwerkingsverband vo voor passend onderwijs.

Het Samenwerkingsverband heeft € 253.000 meer ondersteuningsmiddelen toegekend dan begroot. Dit betreft voor het grootste deel een onverwachte eenmalige uitkering van € 232.000 (restsaldo LWOO/PRO). Hiervan is € 100.000 besteed in 2019. Het resterende deel ad € 132.000 wordt besteed in de periode januari 2020 tot en met juli 2021.

In 2018 werd ook een forse eenmalige subsidie verstrekt.

3.2 Overige overheidsbijdragen

Overzicht overige overheidsbijdragen

		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
		2019	2019	2018
3.2.1	Overige gemeentelijke bijdragen	3.000	7.000	7.000
3.2.2	Overige overheidsbijdragen	173.000	132.000	38.000
		176.000	139.000	45.000

3.2.2 Overige overheidsbijdragen

Onder deze post zijn de volgende subsidie opgenomen:

- Inkomsten Talentencollege Noord (€ 130.000). In de begroting van 2019 en in de exploitatie 2019 zijn onder deze post de inkomsten (€ 130.000) opgenomen voor het Talentencollege Noord. In 2018 zijn deze inkomsten verantwoord onder 3.5.6.
- Subsidie Frysk (€ 3.000,-). In 2018 was de subsidie € 1.000.
- Loonkostensubsidie (€ 4.000).
- Subsidie Erasmus (€ 7.000), betreft de afwikkeling van een extra subsidie voor de Bigband van onze locatie Fedde Schurer.

Daarnaast is onder deze post de afrekening van ESF 2017-2018 (€ 33.000) geboekt. In 2018 is ESF 2016-2017 (€ 20.000) afgerekend. Deze afrekeningen waren niet begroot.

In 2019 in de promotiebeurs afgewikkeld. Hierop een correctie heeft plaatsgevonden van -/€ 4.000 negatief. In 2018 was hier nog een resterende subsidie opgenomen van € 2.000,-.

3.5 Overige baten

Overzicht overige baten

		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
		2019	2019	2018
3.5.5	Ouderbijdragen	212.000	256.000	237.000
3.5.5	Ouderbijdragen schoolreizen	254.000	247.000	251.000
3.5.1	Verhuur onroerende zaken	89.000	31.000	66.000
3.5.2	Detachering personeel	465.000	239.000	549.000
3.5.6	Overige	34.000	11.000	359.000
	Totaal	1.054.000	784.000	1.462.000

3.5.5 Ouderbijdragen

De post ouderbijdragen is in 2019 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt omdat niet alle begrote activiteiten doorgang hebben gevonden of niet gefactueerd zijn. Daarnaast neemt het aantal leerlingen af en neemt het aantal niet-betalende ouders toe. Dit zijn ook de oorzaken in het vergelijk met 2018.

3.5.5 Ouderbijdragen schoolreizen

Opbrengsten uit ouderbijdragen schoolreizen kunnen afwijken van de begroting omdat ten tijde van het opmaken van de begroting de reizen, bedragen en deelname vaak nog niet bekend zijn. Ten opzichte van 2018 zijn de opbrengsten praktisch gelijk gebleven.

3.5.1 Verhuur

De opbrengst uit verhuur is € 58.000 hoger dan begroot en € 23.000 hoger in relatie tot de opbrengsten in 2018. De stijging wordt met name veroorzaakt door het medegebruik van onze locatie Kingweg 10 door het Bornego College ten behoeve van de vmbo-leerlingen op het Kei College, niet begrote verhuur van onze sportzaal op onze locatie Fedde Schurer en verhuur van onze kantines op onze locaties Fedde Schurer en Buitenbaan.

3.5.2 Detacheringen

De opbrengst van de detachering is in 2019 hoger (€ 226.000) omdat een aantal detacheringen niet was voorzien ten tijde van de opmaak van de begroting. De opbrengst is lager (€ 84.000) ten opzichte van 2018 omdat er in 2019 minder medewerkers Kei College aan het Bornego College zijn

gedetacheerd en door een andere verwerking van het project TAN in het grootboek (zie ook onder 3.2.2).

3.5.6 Overige

In 2018 hebben de ontvangsten met name betrekking op het TAN-project (€ 343.000,-) Met ingang van 2019 is de systematiek voor het verwerken van de baten en lasten voor het TAN-project gewijzigd en zijn deze integraal in het grootboek verwerkt. Baten en lasten worden zichtbaar onder de reguliere subsidies, detacheringen, personele lasten en onder administratie en beheerslasten. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat.

De overige opbrengsten (€ 34.000,-) hebben met name betrekking op overdracht van middelen van een collegaschool, incidentele opbrengsten (ouderbijdragen) voor feestavonden voorgaande jaren ouderbijdragen voor het vervangen van zoekgeraakte kluissteutels, kantineopbrengsten en verkoop ICT hardware en door het onderwijs vervaardigde picknicktafels.

LASTEN

4.1 Personele lasten

Het gemiddeld aantal fte in 2019 bedroeg fte 271 (OP 205 fte, OOP 47 fte en schoolleiding inclusief CvB 19 fte). In 2018 bedroeg het gemiddeld aantal fte 276 (OP 210 fte, OOP 47 fte en schoolleiding inclusief CvB 19 fte).

Overzicht personele lasten

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
4.1.1 Brutoloon	15.066.000	15.303.000	15.501.000
4.1.1 Sociale premies	2.000.000	2.143.000	2.059.000
4.1.1 Pensioenpremies	2.497.000	2.353.000	2.380.000
Totale Loonkosten	19.563.000	19.799.000	19.940.000
4.1.2 Dotaties personele voorzieningen	46.000	302.000	804.000
4.1.2 Personeel niet in loondienst	711.000	490.000	542.000
4.1.2 Scholing	244.000	300.000	184.000
4.1.2 Overige personele lasten	594.000	627.000	664.000
Totaal overige personeelslasten	1.595.000	1.719.000	2.194.000
4.1.3 Af: Uitkeringen	-93.000	-50.000	-71.000
Totaal	21.065.000	21.468.000	22.063.000

4.1.1 Totale loonkosten

De totale loonkosten vallen lager uit dan de begroting en zijn ook lager dan in 2018. De ontstane afwijkingen zijn een saldo van enkele plussen en minnen.

-De cao-loonstijging per 1 juni 2019 van 2,15% zorgde voor ruim € 200.000,- aan extra kosten; dit was niet begroot (zie ook de toelichting onder 3.1.1);

-de niet begrote stijging van de pensioenpremies vanaf 1 januari 2019 gaf een extra last van circa 180.000,-;

-er vond een verschuiving van kosten plaats van lonen naar ingeleend personeel (personeel niet in loondienst) waardoor de loonkosten ongeveer € 221.000 lager werden;

-Er was rekening gehouden met stijgende sociale lasten, deze stijging vond nauwelijks plaats waardoor circa € 120.000 mln lagere lasten ontstonden;

-lagere fte inzet vanwege taakstelling en vanwege minder leerlingen in het nieuwe schooljaar (ongeveer € 200.000);

-overige kleinere mutaties waaronder wel begrote maar niet uitgegeven uren, nauwelijks vertrekregelingen of transitievergoedingen en minder (ziekte)vervanging (€ 75.000,-).

4.1.2. Overige personeelslasten

Overzicht dotatie personele voorzieningen

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
4.1.2 Dotatie wachtgeld en langdurig zieken	176.000-	175.000	332.000
4.1.2 Dotatie inzake verlofuren	205.000	10.000	25.000
4.1.2 Dotatie Spaarverlof	76.000-	5.000	46.000
4.1.2 Dotatie Jubilea	42.000	17.000	49.000
4.1.2 Dotatie Duurz. Inzetb. (LBP)	154.000	200.000	282.000
4.1.2 Dotatie Duurz. Inzetb. (geen LBP)	103.000-	105.000-	70.000
Totaal	46.000	302.000	804.000

4.1.2 Dotatie voorziening wachtgeldverplichtingen en langdurig zieken

Zoals ook steeds in de begroting vermeld wordt kan deze dotatie niet onderbouwd begroot worden omdat voor de dotatie de toestand op 31 december bepalend is (uitkeringsverplichtingen aan ex-werknemers en aan langdurig zieken). Voor 2019 werd op basis van historie een dotatie van € 175.000 begroot. De situatie per 31 december 2019 zorgt echter voor een vrijval uit de voorziening van € 176.000, dus een positief verschil tussen begroting en realisatie van € 351.000.

4.1.2 Dotatie inzake verlofuren

In 2019 is er gewerkt aan een betere registratie van openstaande verlofuren en is hier tevens duidelijk beleid op gemaakt. Resultaat hiervan is wel dat er extra aan deze voorziening gedoteerd moest worden (€ 195.000 meer dan begroot).

4.1.2 Dotatie voorziening Spaarverlof

Ook deze voorziening kan niet echt onderbouwd begroot worden. Er was gerekend met een dotatie van € 5.000 maar er kon, als gevolg van opname van uren door werknemers, een vrijval worden gerealiseerd van € 76.000.

4.1.2 Dotatie voorziening Jubilea

Er wordt gedoteerd voor de jubilea van alle personeelsleden in de komende 20 jaar. Opbouw van deze voorziening vindt plaats op basis van een vast bedrag per medewerker. In 2019 is de dotatie berekend op basis van de gemiddelde kosten per werknemer.

4.1.2 Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid (LBP)

De cao biedt de mogelijkheid om een spaartegoed op te bouwen dat later tot opname van (doorbetaald) verlof dan wel tot verzilvering (uitbetaling) zal leiden. De dotatie in 2019 is lager dan begroot vanwege een lager saldo LPB uren per balansdatum. Dit is tevens de verklaring voor het verschil ten opzichte van 2018.

4.1.2 Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid (géén LBP):

Deze voorziening is gevormd voor de kosten van onze eigen regeling duurzame inzetbaarheid (generatiepact 50% werken – 70% loondoorbetaling – 100% pensioenpremie doorbetaald). Uit deze voorziening wordt de vervanging gefinancierd van de deelnemers aan deze regeling. In 2018 is een voorlopig laatste groep medewerkers toegelaten tot deze regeling.

4.1.2 Overige personeelslasten

4.1.2 Personeel niet in loondienst

De loonkosten hebben voornamelijk betrekking op het onderwijspersoneel (OP) in verband met de inleen van medewerkers OP ten behoeve van het nieuwe Kei College en overige inleen van onderwijspersoneel (OP).

De loonkosten van extern ingeleend personeel bedragen in 2019 € 711.000. Er was € 490.000 begroot. De toename van kosten (€ 221.000) ontstaat door een verschuiving van de loonkosten van lonen en salarissen naar meer indetachering voor het tijdelijk opvullen van vacatures.

Dit is ook de verklaring voor het verschil (€ 169.000) ten opzichte van 2018.

4.1.2 Scholing

De uitgaven voor professionele ontwikkeling zijn in 2019 € 56.000 lager dan begroot en € 60.000 hoger dan 2018. Er zijn in de loop van 2019 opleidingsplannen opgesteld welke leiden tot een meer verantwoorde besteding van de scholingsmiddelen.

4.1.2 Overige personele lasten

De overige personele lasten zijn in 2019 lager dan begroot (€ 33.000) en lager ten opzichte van 2018 (€ 70.000). Ten opzichte van de begroting zijn de kosten voor re-integratie, outplacement, vertrouwenspersoon, consumpties tijdens werktijd en overige personele lasten lager dan begroot (€ 89.000). Daar tegenover zijn er wel extra kosten gemaakt voor arbo, veiligheid en BHV (€ 15.000), werving en selectie (€ 24.000), maaltijden tijdens overwerk (€ 4.000) en (niet begrote) verhuiskosten (€ 13.000).

Het verschil ten opzicht van 2018 wordt veroorzaakt door lagere kosten voor werving en selectie (€21.000), consumpties tijdens werktijd (€ 13.000), lagere kosten voor werkkleding (€ 11.000), lagere kosten voor reiskosten woon-werk verkeer (€ 12.000), arbodienstverlening (€ 5.000) en overige personele kosten (€ 8.000).

4.1.3 Uitkeringen

Dit betreft uitkeringen voor ziekte ten gevolge van zwangerschap en WAO-uitkeringen. Deze post laat zich niet begroten en kan niet vergeleken worden met voorgaand jaar, waardoor zowel de begroting afwijkt van de realisatie (€ 43.000) hoger als de vergelijking met 2018 (€ 22.000).

4.2 Afschrijvingen

Overzicht afschrijvingen 2019

		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
		2019	2019	2018
4.2.2	Afschrijvingen	887.000	882.000	915.000
4.2.2	Afschrijving St Joure	10.000	10.000	10.000
	Totaal	897.000	892.000	925.000

4.2.2 Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn € 5.000 hoger dan begroot.

Er werd voor in 2019 voor € 1.237.000 geïnvesteerd. Dit is € 140.000 meer dan begroot. Deze toename is veroorzaakt door een niet begrote investering (€ 417.000) in tijdelijke huisvesting op onze locatie Fedde Schurer. Daar tegenover staat dat de overige geplande investeringen niet allemaal gerealiseerd zijn (€ 77.000). Gedane investeringen zijn in de loop van 2019 gedaan waardoor de afschrijvingen later opgestart zijn dan begroot, hierdoor vallen afschrijvingskosten in verhouding

lager uit omdat bij de begroting er vanuit gegaan is dat de afschrijving start per januari van het begrotingsjaar.

Ten opzichte van 2018 zijn de afschrijvingen € 28.000 lager. Dit verschil wordt veroorzaakt door aan de ene kant hogere investeringskosten in 2019 en aan de andere kant door een eenmalige vervroegde afschrijving in 2018 bij het King College van € 107.000 in verband met de te verwachten overdracht in 2019 van dit gebouw naar Bornego. Hiertoe werd besloten aan het einde van 2018.

4.3 Huisvestingslasten

Overzicht huisvestingslasten

		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
		2019	2019	2018
4.3.1	Huur	134.000	190.000	170.000
4.3.2	Verzekeringen	2.000	3.000	2.000
4.3.3	Klein onderhoud en exploitatie	231.000	265.000	195.000
4.3.4	Energie en water	383.000	407.000	378.000
4.3.5	Schoonmaakkosten	415.000	404.000	376.000
4.3.6	Heffingen	34.000	28.000	28.000
4.3.7	Dotatie voorziening onderhoud gebouwen	368.000	368.000	368.000
4.3.7	Groot onderhoud Joure	16.000	18.000	24.000
4.3.8	Overige	60.000	33.000	20.000
		1.643.000	1.716.000	1.561.000

4.3.1 Huur

De kosten voor huur zijn lager dan 2018 en lager dan begroot. Het verschil ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door het wegvallen van huurkosten voor de noodlokalen bij onze locatie Fedde Schurer. Hiervoor in de plaats is geïnvesteerd in semi-permanente huisvesting.

4.3.3 Klein onderhoud en exploitatie

In de begroting van 2019 is € 51.000 opgenomen voor eenmalige investeringen aan de gebouwen. Deze kosten zijn geboekt in de rubriek 1, investeringen en zijn gelijk voor 100% afgeschreven. Door deze keuze van boeken zijn de werkelijke uitgaven voor klein onderhoud ten opzichte van de begroting voor deze kosten € 17.000 hoger. Ten opzichte van 2018 zijn de kosten gestegen met € 36.000 door onverwachte uitgaven.

4.3.4 Energiekosten

De uitgaven 2019 zijn € 24.000 lager dan begroot. Ten opzichte van 2018 zijn de kosten licht gestegen. De meevallende kosten ten opzichte van de begroting wordt met name veroorzaakt door extra opbrengsten door met terugwerkende kracht in rekening brengen van kosten voor electra aan St. VMBO Plein (€17.000) . Ondanks deze correctie zijn de energielasten toch hoger ten opzichte van 2018. De tendens is wel dat deze post jaarlijks fluctueert en deels weersafhankelijk is.

4.3.7 Overzicht dotatie groot onderhoud per gebouw

		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
		2019	2019	2018
4.3.7	Voorziening groot onderhoud Fedde Schurer	126.000	126.000	126.000
4.3.7	Voorziening groot onderhoud Kingcollege	8.000	8.000	8.000
4.3.7	Voorziening groot onderhoud Buitenbaan	50.000	50.000	50.000
4.3.7	Voorziening groot onderhoud Grou-Akkrum	64.000	64.000	64.000
4.3.7	Voorziening groot onderhoud Compagnie	27.000	27.000	27.000
4.3.7	Voorziening groot onderhoud Kei College	93.000	93.000	93.000
	Totaal	368.000	368.000	368.000

4.3.8 Overige

De overige huisvestingskosten overstijgen fors de begroting (€ 27.000) in verband met de verwijderingskosten van de noodlokalen en de aansluitingskosten van de nieuwe semi-permanente huisvesting bij FS (€ 27.000). Daarnaast is het gebouw aan de Kingweg 10 geschikt gemaakt voor alle leerlingen van het Kei College van zowel Sevenwolden als Bornego (€ 18.000). De kosten voor het up to date houden van de onderhoudsplannen zijn lager uitgevallen dan begroot (€ 8.000), de advieskosten zijn ook lager dan begroot (€ 4.000) net als de beveiligingskosten (€ 6.000).

Ten opzichte van 2018 zijn de uitgaven van 2019 € 40.000 hoger. Dit wordt veroorzaakt door de kosten van de noodgebouwen bij onze locatie Fedde Schurer en de aanpassingen in het gebouw aan de Kingweg 10 (€ 45.000). daarnaast zijn de advieskosten lager ten opzichte van 2019 (€ 5.000).

4.4 Overige lasten

Overzicht overige lasten

		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
		2019	2019	2018
4.4.1	Administratie en beheer	958.000	1.105.000	1.046.000
4.4.2	Inventaris en apparatuur	98.000	150.000	105.000
4.4.2	Leermiddelen en schoolboeken	1.370.000	1.351.000	1.218.000
4.4.4	Schoolreizen	259.000	247.000	260.000
4.4.4	Wervingskosten PR en leerlinginformatie	98.000	100.000	125.000
4.4.4	Representatiekosten/bestuurskosten	36.000	37.000	34.000
4.4.4	Overige	374.000	702.000	575.000
		3.193.000	3.692.000	3.363.000

4.4.1 Administratie en beheer

De realisatie 2019 wijkt in positieve zin aanzienlijk af van de begroting (€147.000,-). Ten opzichte van 2018 is de realisatie in 2019 € 88.000,- lager.

Ten opzichte van de begroting vallen de kosten voor de telecommunicatie, porti, kantoorbenodigdheden, advies en ondersteuning ICT, ICT abonnementen software, contributie, kopieerkosten etc. lager uit (€ 198.000). Daar tegenover staat dat de kosten voor de accountant, kopieerpapier/drukwerk, ICT abonnementen niet software etc stijgen (€ 51.000).

Ten opzichte van 2018 vallen de kosten voor de telecommunicatie, porti, kantoorbenodigdheden (inclusief kopieerpapier), ICT-abonnementen software, kopieerkosten etc lager uit (€ 169.000). Daar

tegenover staat dat de kosten voor de accountant, kopieepapier/drukwerk, advies en ondersteuning algemeen en ICT, ICT-abonnementen niet software etc stijgen (€ 81.000).

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van Van Ree Accountants B.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
	2019	2019	2018
	EUR	EUR	EUR
Onderzoek van de jaarrekening Van Ree	30.000	25.000	24.000
Andere controle-opdrachten		2.000	
Advieskosten op fiscaal terrein	1.000	1.000	
andere niet-controlediensten			3.000
Totaal	31.000	28.000	27.000

4.4.2 inventaris en apparatuur

De kosten zijn in 2019 € 52.000 lager dan begroot. Met name op de post ICT onderhoud hardware een aanschaf klein inventaris (geen ICT) zijn lager dan begroot, net als onderhoud inventaris en apparatuur en kosten voor de website (€ 57.000). Daarnaast is er meer uitgegeven (€ 5.000) aanschaf hardware ICT klein, kosten voor de bibliotheek en overige ICT kosten.

Ten opzichte van 2018 zijn de kosten in 2019 € 7.000 lager. Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten voor klein inventaris (geen ICT) in 2018.

4.4.2 Leermiddelen en schoolboeken

De kosten van de leermiddelen en schoolboeken zijn in 2019 € 19.000 hoger dan begroot en € 152.000 hoger dan in 2018.

De kosten voor gratis lesmateriaal is in 2019 € 84.000 hoger dan begroot en € 63.000 hoger dan 2018. Deze hogere kosten worden deels veroorzaakt door extra kosten voor digitaal lesmateriaal en licenties naast het fysieke lesmateriaal. Ook is er nog te weinig grip op de kosten voor het boekenpakket.

De kosten voor teamactiviteiten, binnen/buitenactiviteiten en leer- en hulpmiddelen zijn in 2019 € 65.000 lager dan begroot en € 89.000 hoger dan 2018. Er liggen geen of weinig plannen aan deze onderdelen van de begroting ten grondslag.

4.4.4 Schoolreizen

De kosten van schoolreizen worden via de ouderbijdrage voor de schoolreizen gecompenseerd. De uitgaven in 2019 zijn hoger dan begroot (€ 12.000). Deze extra kosten worden grotendeels weer gecompenseerd door een hogere ouderbijdrage voor deze schoolreizen. Bij de opmaak van de begroting zijn nog niet alle schoolreizen bekend waardoor de realisatie hiervan kan afwijken. De uitgaven zijn ten opzichte van 2018 praktisch gelijk gebleven.

4.4.4. Wervingskosten, PR en leerlinginformatie

De kosten 2019 voor werving leerlingen, PR en leerlinginformatie is praktisch gelijk aan de begroting 2019. Ten opzichte van 2018 zijn de kosten lager (€ 27.000). In 2018 zijn extra kosten gemaakt op deze post voor de ontwikkeling van de nieuwe huisstijl.

4.4.4 Overige

De realisatie 2019 ligt €328.000,- lager ten opzichte van de begroting en €201.000,- lager ten opzichte van de realisatie 2018. De verschillen worden op hoofdlijnen als volgt verklaard:

Vanuit de voorziening reorganisatie heeft in 2019 een vrijval plaatsgevonden ad € 15.000. Deze was niet begroot. In 2018 heeft er een vrijval van € 233.000,- plaatsgevonden.

De kosten voor (externe) leerlingbegeleiding is lager uitgevallen dan begroot (€ 47.000) en is iets hoger dan vorig jaar (€ 5.000). Voor 2019 zijn er voor deze post onder andere bedragen begroot die niet gerealiseerd zijn. Hierbij gaat het om bijvoorbeeld een leerlingvolgsysteem welke nog niet aangeschaft is. Daarnaast zijn er personele kosten betreffende hebbende op leerlingbegeleiding die zijn opgenomen onder de personele lasten omdat de uren intern ingevuld zijn in plaats van extern belegd.

De kosten voor LOOT en SLS zijn in 2019 lager dan begroot (€ 27.000). Ten opzichte van 2018 zijn de kosten lager (€ 15.000). Dit wordt veroorzaakt door een afname van het aantal leerlingen (LOOT en SLS). Dit betekent ook aan de opbrengstenkant een lagere opbrengst.

In 2019 zijn de kosten voor TAN niet apart begroot maar integraal in de begroting opgenomen en zo zijn ook de werkelijke kosten geboekt. In 2018 waren deze kosten (€ 343.000) nog wel apart zichtbaar onder de overige kosten.

De bekostiging VAVO zijn lager dan begroot (€ 61.000) en lager dan 2018 (€44.000). De leerlingtoename in schooljaar 2017-2018 voor het volwassenonderwijs heeft zich niet doorgezet in de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020. Hierdoor zijn de kosten lager dan begroot en lager dan vorig jaar.

De innovatiekosten vallen in 2019 ongeveer € 107.000,- lager uit dan begroot en zijn ongeveer € 15.000,- lager ten opzichte van 2018.

Het innovatiebudget is een grotendeels vooraf niet geoormerkt budget voor kosten die betrekking kunnen hebben op vernieuwingen, samenwerkingen etc. Er is in 2019 relatief weinig beroep op deze post gedaan.

In 2019 hadden de kosten met name betrekking op de samenwerking met het Bornego College in Joure en met de voorbereidingen van de bestuurlijke fusie tussen Sevenwolden en het Bornego College (€ 40.000).

De uitgaven met betrekking tot de ouderbijdragen komen € 52.000 lager uit dan begroot en € 7.000 lager ten opzichte van 2018. Nog steeds worden een deel van de uitgaven ten laste van ouderbijdragen deels geboekt op de post binnen/buitenactiviteiten, onderdeel van de categorie inventaris, apparatuur en leermiddelen.

De uitgaven voor overige lasten komen € 7.000,- hoger uit dan begroot en zijn gelijk aan de uitgaven in 2018.

De buffer voor onvoorzien is niet benut net als in 2018. Hiervoor was € 25.000 begroot

Financiële baten

Onder de financiële baten zijn de intrestbaten opgenomen op tijdelijk overtollig liquide middelen. Deze baten (€ 6.000) zijn gelijk aan de begroting 2019 en € 2.000 lager dan 2018 begroot door de als maar lagere rentestand.

WNT- verantwoording 2019 OSG Sevenwolden

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op OSG Sevenwolden. Het voor OSG Sevenwolden toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 158.000,- (Klasse E).

Deze klasse-indeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	6
Gemiddeld aantal studenten	3
Gewogen aantal onderwijssoorten	4
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>13</u>

Onderstaand rapporteren wij de bezoldigingsgegevens van alle topfunctionarissen (bestuurder en toezichthouders) over het jaar 2019:

WNT-Model

<i>bedragen x € 1</i>	R. Schoenmaker
Functie(s)	Voorzitter College van Bestuur
Duur dienstverband in 2019	1/1 –31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Individueel WNT-maximum	164.000
Bezoldiging	
Beloning inclusief belastbare onkostenvergoeding	135.767
Beloningen betaalbaar op termijn	20.110
Subtotaal	155.877
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	155.877
Motivering indien overschrijding:	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt
Gegevens 2018	
Functie	Voorzitter College van Bestuur
Duur dienstverband in 2018	1/7 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging 2018	
Beloning	61.378
Beloningen betaalbaar op termijn	9.210

Totaal bezoldiging 2018	70.588
Individueel WNT-maximum 2018	79.000

<i>bedragen x € 1</i>	G. Adema	W. Zuurbier	L. Benthem
Functie(s)	Lid/Voorzitter	lid	Voorzitter/Lid
Duur dienstverband in 2019	Lid:1/1-18/3 VZ:18/3 - 31/12	1/8 – 31/12	VZ: 1/1–18/3/ Lid: 18/3-31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	nee	nee	nee
Individueel WNT-maximum	22.870	6.875	18.130
Bezoldiging			
Beloning	5.000	1.650	3.300
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Subtotaal	<i>5.000</i>	<i>1.650</i>	<i>3.300</i>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	5.000	1.650	3.300
Motivering indien overschrijding:	Nvt	nvt	nvt
Gegevens 2018			
Functie	Lid		Lid
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12		1/1 – 31/12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1,0		1,0
Bezoldiging 2018			
Beloning	3.300		3.300
Belastbare onkostenvergoedingen	-		
Totaal bezoldiging 2018	3.300		3.300
Individueel WNT-maximum 2018	15.800		15.800

WNT Raad van Toezicht (vervolg)

<i>bedragen x € 1</i>	L. Gerner	S. de Groot
Functie(s)	Lid	Lid
Duur dienstverband in 2019	1/1 – 31/12	1/8 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Nee	nee
Individueel WNT-maximum	16.400	6.875
Bezoldiging		
Beloning	3.300	1.650
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Subtotaal	3.300	1.650
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	3.300	1.650
Motivering indien overschrijding:	Nvt	Nvt
Gegevens 2018		
Functie	Lid	
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband 2018(in fte)	1,0	
Bezoldiging 2018		
Beloning	3.300	
Belastbare onkostenvergoedingen	-	
Totaal bezoldiging 2018	3.300	
Individueel WNT-maximum 2018	15.800	

Model E: Overzicht verbonden partijen

Statutaire Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2019 €	Resultaat 2019 €	Art 2:403 BW	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
Met beslissende zeggenschap:								
Stichting beheer VMBO-plein	Stichting	Heerenveen	4	-45.454	-26.097	nee		nee
Minderheidsdeelneming en geen beslissende zeggenschap:								
Stichting Beheer Ondenwijnshuisvesting Bornego College/OSG Sevenwolden	Stichting	Joure	4	1	-	nee		nee
Coöperatie Scholengroep Pompebléd U.A.	Coöperatie	Leeuwarden	4	62.663	1	nee		nee
				31-12-2018	2018			
Samenwerkingsverband Zuidoost Friesland 21.2	Stichting	Drachten	4	1.409.880	10.953	nee		nee

Toelichting op tabel overzicht verbonden partijen:

- Bij stichting Beheer VMBO-plein is sprake van overheersende zeggenschap en centrale leiding, waardoor er een consolidatieverplichting bestaat. Volgens RJ 660-506 hoeven in de geconsolideerde jaarrekening geen gegevens te worden opgenomen van partijen van wie de gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is voor het geheel (art. 2:407 lid BW). Gekeken naar de baten, het resultaat en het balanstotaal van de verbonden partijen, heeft derhalve geen consolidatie plaatsgevonden. Deze stichting zal naar verwachting in 2020 worden ontbonden.
- Van samenwerkingsverband Zuidoost Friesland zijn de actuele cijfers van 2019 nog niet beschikbaar, waardoor het eigen vermogen per 31 december 2018 en het resultaat over 2018 is gepresenteerd.

Gebeurtenissen na balansdatum

De pandemie, veroorzaakt door het Coronavirus, en de adviezen hierin van de RVIM maken dat de veel schoolreizen en excursies geen doorgang vinden in 2020. Hiervoor zijn wel reeds in 2019 kosten gemaakt. Totaal gaat het hier om ongeveer € 73.000. OSG Sevenwolden loopt hier het risico dat deze kosten niet verhaald kunnen worden bij de ouders of bij de verzekering. Dit kan een extra last betekenen in 2020.

Vastgesteld op **25 mei 2020** door het College van Bestuur:

De heer R. Schoenmaker (*voorzitter*)

Goedgekeurd op **25 mei 2020** door de Raad van Toezicht:

De heer Q.G. Adema (*voorzitter*)

Mevrouw drs. L. Gerner (*secretaris*)

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Openbare Scholengroep Sevenwolden

Schrevenweg 3-9
8024 HB Zwolle
Postbus 1509
8001 BM Zwolle

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

T (038) 303 21 40
zwolle@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Openbare Scholengroep Sevenwolden te Heerenveen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbare Scholengroep Sevenwolden op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbare Scholengroep Sevenwolden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben

gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het

opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 14 mei 2020

Van Ree Accountants

w.g.

R. van der Weerd RA MSc

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

In de statuten van de stichting zijn geen bepalingen opgenomen inzake de resultaatbestemming. De Raad van Toezicht stelt met de goedkeuring van de jaarrekening tevens de voorgestelde resultaatverdeling vast.

Voorstel resultaatbestemming

Het resultaat van het verslagjaar (€ 2.145.000,-) wordt verwerkt in de algemene reserve (+€ 1.350.000,-), de bestemmingsreserve spaarbepo (-€ 4.000,-), de bestemmingsreserve onderwijsontwikkeling (€ 69.000,-), de bestemmingsreserve CAO onderhandelingen (+€ 255.000,-) en de bestemmingsreserve werkdrukverlaging (+€ 475.000). Het voorstel tot de resultaatverdeling binnen het eigen vermogen is verwerkt in de cijfers.

Samenwerkingsverbanden VO/BVE en overige instellingen

Stichting OSG Sevenwolden heeft samenwerkingsverbanden met andere onderwijsinstellingen in de regio. In overeenstemming met het Besluit samenwerking VO/BVE wordt hierover gerapporteerd. Per peildatum volgen de volgende aantallen leerlingen per brinnummer elders onderwijs.

Brinnr. 14FW OSG Sevenwolden	Schooljaar 18-19	Schooljaar 19-20
	Aantal leerlingen	Aantal leerlingen
	29 naar Friesland College	22 naar Friesland College
	2 naar Deltion College	1 naar Alfa College
	1 naar Koning Willem I College	1 naar ROC Midden Nederland

Bijlage 1**Lijst met afkortingen / verklarende woordenlijst**

AFAS	Softwareleverancier
ARBO	Arbidsomstandigheden
AVO	Algemeen vormend onderwijs
BAPO	Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen
BB	Locatie Buitenbaan
BEVO	Beeldende vorming
BRJ	Brugjaar
BTW	Belasting over de Toegevoegde Waarde
BVE	Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
BW	Burgerlijk wetboek
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CE	Centraal examen
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CM	Cultuur en Maatschappij
CMT	Centraal Managementteam
CO	Locatie de Compagnie
CvB	College van Bestuur
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs (voorheen: IB-groep)
EM	Economie en Maatschappij
ESF	Europees Sociaal Fonds
EV	Eigen vermogen
FS	Locatie Fedde Schurer
FTE	Fulltime-equivalent
GA	Locatie Grou-Akkrum
GMR	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
GPL	Gemiddelde personeelslast
GT	Vmbo gemengd theoretische leerweg
HAVO	Hoger Algemeen Vormend Onderwijs
HBO	Hoger beroepsonderwijs
HGW	Handelingsgericht werken
HR(M)	Human resource (management)
H&A	Handel & Administratie
ICE	Aanbieder van toetsen en examens, zie ook TOA
ICT	Informatie en communicatie technologie
ITC	Instroom talentcentrum
JO	Locatie Joure
KC	Locatie Kingcollege
KPI	Kritische Prestatie Indicatoren
LB, LC, LD	Salarisschalen voor leraren in het voortgezet onderwijs
LBP	Levensfasebewust personeelsbeleid
LGF	Leerlinggebonden financiering
LIO	Leraar in opleiding
LLN.	Leerlingen
LOB	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding
LOOT	Landelijk Overleg Onderwijs en Topsport
LVS	LeerlingVolgSysteem
LWOO	Leerweg ondersteunend onderwijs
Magister	Softwarepakket voor scholen
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MLN	Miljoen
MR	Medezeggenschapsraad
NASK	Natuurkunde en scheikunde
NG	Natuur en Gezondheid
NT	Natuur en Techniek
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OD	Ondersteunende Dienst

OE	Onderwijskundige eenheid
OP	Onderwijzend personeel
OOP	Onderwijsondersteunend personeel
OPP	Ontwikkelperspectief
OSG	Openbare Scholengroep
PDCA	Plan Do Check Act
PGMR	Personeelsgeleding van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
PO	Primair onderwijs (basisonderwijs)
PR	Public Relations
PrO	Praktijkonderwijs
PWS	Profielwerkstuk
Q3	Q3 groep, leverancier van schoolondersteuningsprofielen aan scholen i.k.v. Passend Onderwijs
RJO	Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs
RMC	Regionale Meld en Coördinatie punten (m.b.t. VSV)
ROS	Regeling OCW-subsidies
RPO	Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen
RTC	Regionaal talentcentrum
RVC	Regionale verwijzingscommissie
RVE	Resultaatverantwoordelijke eenheid
RvT	Raad van Toezicht
SBO	Scholengemeenschap voor Beroepsvoorbereidend Onderwijs (nu: Vakcollege Sevenwolden)
SCORE	Digitaal oefen- en toetsprogramma
SDV	Sport, Dienstverlening & Veiligheid
SE	Schoolexamen
SLS	SportLifeStyle
SOP	SchoolOndersteuningsProfiel
SWV	Samenwerkingsverband
TAN	TAlentencollege Noord
TIG	The Implementation Group, leverancier van business-intelligence systeem
TL	Theoretische leerweg (vmbo t) of teamleider
TOA	Digitaal toets- en leerlingvolgsysteem van Bureau ICE
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs
(M)VA	Materiële vaste activa
VC	Vakcollege Sevenwolden
VMBO	Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VMBO B	Vmbo basisberoepsgerichte leerweg
VMBO BK	Vmbo basis/kader
VMBO GT	Vmbo gemengd theoretische leerweg
VMBO K	Vmbo kaderberoepsgerichte leerweg
VMBO T	Vmbo theoretische leerweg
VO	Voortgezet onderwijs
VOION	Voortgezet onderwijs in ontwikkeling
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
VTOT	Vereniging van toezichthouders in onderwijsinstellingen
VWO	Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheid
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector (wet normering topinkomens)
WO	Wetenschappelijk onderwijs (universiteit)